

UDÁLOSTI

1 | 2017/2018

T VYSOKÉ UČENÍ
TECHNICKÉ
V BRNĚ

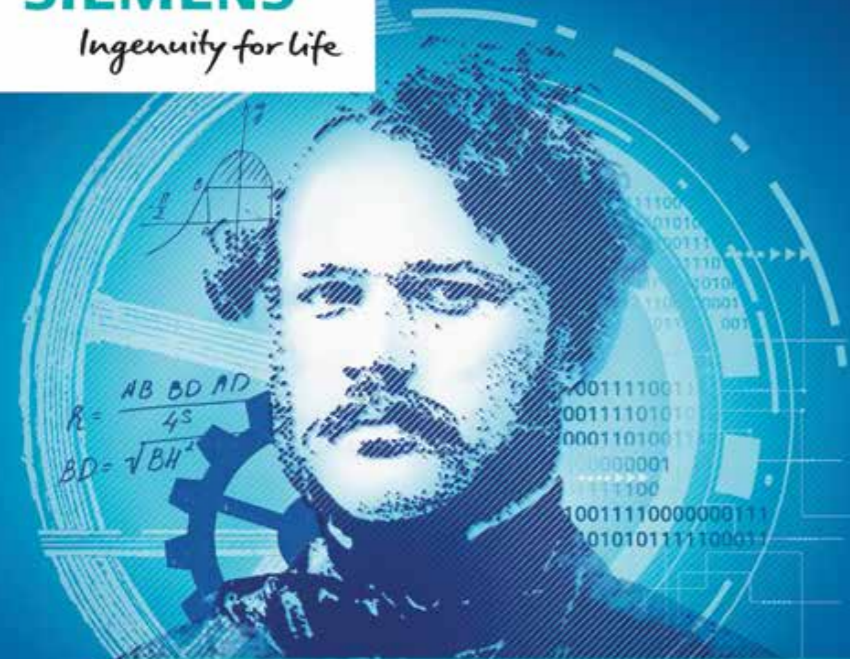
na VUT v Brně

Dragon 7 zvítězil

TU Brno Racing má za sebou historicky
nejúspěšnější sezónu

SIEMENS
Ingenuity for life

Cena Wernera von Siemense

Zúčastněte se 20. ročníku soutěže o nejlepší diplomové, disertační a výzkumné práce

www.siemens.cz/cenasiemens

5 000 Kč
za doporučení
vítěze

1 000 000 Kč
rozdělíme
na odměnách

T VYSOKÉ UČENÍ
TECHNICKÉ
V BRNĚ

UDÁLOSTI NA VUT V BRNĚ

Čtvrtletník VUT v Brně,
vydává Vysoké učení technické v Brně,
IČO 00216305, Nakladatelství VUTIUM
Reg. č. MK ČR E 7521, ISSN 1211-4421.

Vydání připravila:

Jana Novotná
tel.: 541 145 345, novotna@ro.vutbr.cz

Šéfredaktorka:

Radana Kolčarová
tel.: 541 145 146, kolcavova@ro.vutbr.cz

Redakční rada:

Vojtěch Bartoš (prorektor), Karel
Blažek (ředitel nakladatelství VUTIUM),
Miroslav Doupovec (prorektor),
Renata Herrmannová (vedoucí Odboru
marketingu a vnějších vztahů), Pavel
Maxera (SKAS), Eva Münsterová
(Odbor kvality), Milada Vávrová
(místopředsedkyně AS VUT)

Inzerce:

Renata Herrmannová
tel.: 541 145 150, herrmannova@ro.vutbr.cz

Adresa redakce:

VUT v Brně, Antonínská 1, 601 90 Brno
redakce@ro.vutbr.cz, www.vutbr.cz

Design: Vojtěch Lunga
Sazba: Jan Janák (VUTIUM)

Foto na titulní straně: Lukáš Gregor

Tisk: Helbich, a. s., Brno

Číslo 1 | 2017/2018 XXVII. ročník
Vychází 15. 9. 2017

Své připomínky, tipy a návrhy posílejte
na redakce@ro.vutbr.cz

Uzávěrka dalšího čísla je 23. 11. 2017.

NEPRODEJNÉ!

ÚVODNÍ SLOVO

Foto Petr Chalupa

Vážení čtenáři,

po příjemném čase dovolených se k vám dostává další číslo Událostí, kterým neoficiálně zahajujeme další akademický rok. Ten pro nás, členy akademické obce, bude charakteristický několika důležitými změnami v oblasti tvůrčí činnosti. První novinkou je seznam výzkumných organizací, do kterého bylo VUT během měsíce srpna zapsáno. Prokázali jsme, že plníme znaky tvůrčí činnosti, mezi něž patří provádění nezávislého základního výzkumu, průmyslového výzkumu a experimentálního vývoje a veřejné šíření výsledků těchto činností výukou, publikováním a transferem znalostí. Výhody pro nás jsou v tom, že nemusíme různým orgánům státní správy opakovaně prokazovat, že splňujeme definiční znaky organizace pro výzkum a šíření znalostí stanovené Evropskou unií. Doufám, že se sníží počet různých prohlášení v souvislosti s přípravou projektů.

Větším oříškem bude implementace nového, vládou schváleného dokumentu, který by měl v příštích pěti letech změnit způsob hodnocení výzkumných organizací. Řeč je o Metodice M17+. Nový postup v porovnání s předchozími, často obměňovanými metodikami, bude vyžadovat změny, kterými budeme muset reagovat na priority kladené na výsledky nejvyšší kvality, rozšířené panelové hodnocení odborníků a bibliometrické parametry či počet využitelných patentovaných výsledků. Využívat se bude pěti modulů, které jsou v různé míře postaveny pouze na třech hodnotících nástrojích, zatím bez jakékoli vazby na finance. Ujasnění jednotlivých kroků implementace do prostředí univerzity by měl přinést konec letošního roku. Domnívám se, že termín bude splněn a snad v některém z dalších čísel se této problematice budeme věnovat daleko konkrétněji.

Doufám, že jsem svými slovy u čtenářů nenarušil doznívající zážitky z prázdnin a že vstup do nového akademického roku 2017/2018 bude pro všechny klidný a úspěšný.

Lubomír Grmela
prorektor pro rozvoj vědecké a výzkumné činnosti

OBSAH

Krátké zprávy	3	Krátké zprávy	41
Vítězný tým TU Brno Racing hledá nové členy	4	Nový interiér Domu pánů z Lipé	42
VUT rozhovor: Ivan Ruller	6	Krátké zprávy	45
Finále EBEC na VUT	10	Konference CESA nabídne pohyb pro všechny	46
Novela změnila systém akreditací	12	Vzpomínka na Vladimíra Lista	48
Fakulta chemická slaví 25 let ve své novodobé historii	14	Šimon Bednář na cestě kolem světa	50
Rozhovor s autorem knihy Roboty Zdeňkem Kolíbalem	17	Podnikatelská fakulta je tu už 25 let	52
Krátké zprávy	19	Krátké zprávy	55
Technické inženýrky to mají po založení rodiny jednodušší, říká Lucie Hudcová	20	Geologická sbírka na FAST	56
Výstava Diplomanti FAVU '17	24		
StrojLAB může naznačit cestu k vědecké kariéře	26		
Vendula Chalánková	28		
Jakub Lohniský se žije pánskou módou	31		
Alfons nabízí pomocnou ruku	34		
Lukáš Mlejnek to dokázal	36		
Petra Kučerová provozuje tradiční čínskou medicínu	38		

Studentská formule VUT má za sebou nejúspěšnější sezónu ve své historii. Po krátké dovolené hledá tým TU Brno Racing posily do svých řad.

4

Architekt Ivan Ruller navzdory svému vysokému věku nebilancuje. Letos na jaře zvítězil jeho tým v architektonické soutěži na úpravu nábřeží řeky Svratky.

6

Studentské spolky připravují	60
Článek ze Zvut	62
Šifry pro VUT	63
Kalendář akcí	64

Finále studentské soutěže EBEC se letos uskutečnilo na VUT v Brně. O bezchybný průběh akce se postarali dobrovolníci ze studentské organizace BEST Brno.

10

Díky svému zakladateli Jaroslavu Jiljí Jahnovi vznikla na Fakultě stavební před více než sto lety unikátní geologická sbírka, která dodnes vzbuzuje respekt.

56

KRÁTKÉ ZPRÁVY

OCENĚNÍ

Foto archiv VUT

Kampaň VUT zvítězila v EUPRIO Award 2017

Kampaň VUT v Brně Sem patřím si získala přízeň poroty i publika letošní marketingové konference EUPRIO a v soutěži EUPRIO Award 2017 získala první místo za nejlepší marketingový počín evropské univerzity. Mezinárodní porota ocenila především kreativitu, odvahu a společenskou odpovědnost kampaně, protože téma se týká nejedné evropské technické univerzity.

Multikanálová kampaň zahrnovala webovou stránku www.technickyvzato.cz a šest virálních videí. Ke konci března získala brněnská technika celkem 14 tisíc přihlášek, z toho polovina uchazečů se k elektronické přihlášce „proklikala“ přes některou z cest náborové kampaně. Hlavní video se stalo virálním, na Facebooku mělo dosah půl milionu uživatelů, získalo tisíc sdílení a šest tisíc lajků či reakcí. Šlo tak o dosud nejúspěšnější virální video VUT na sociální síti Facebook. Na YouTube se video dostalo do výběru tzv. trending videos, kampaň získala pozitivní hodnocení i od českých marketérů, kteří se k ní v době spuštění vyjadřovali v českých médiích.

Jedním z dlouhodobých cílů kampaně je zlepšit situaci na trhu práce. Evropská komise totiž varuje, že v roce 2020 bude chybět až 900 tisíc pracovníků v oblasti informačních a komunikačních technologií.

(rad)

UNIVERZITA PRO DĚTI

Foto Igor Šifr

Brněnská technika spouští VUT Junior

VUT v Brně spouští od září dětskou univerzitu pro žáky druhého stupně základních škol. Děti ve věku 12–16 let se každý měsíc dozví zajímavosti z jednoho technického nebo přírodovědného směru. Díky VUT Junior se mohou zájemci seznámit s univerzitním prostředím i laboratorním vybavením a ujasnit si, která oblast by je bavila nejvíc.

Pilotní ročník VUT Junior nabízí kapacitu pro padesát zájemců. Organizátoři chtějí motivovat i děti ze sociálně slabých rodin, proto se rozhodli nabídnout pěti dětem účast zdarma. Celoroční program přijde na 2 500 Kč. Jednou za měsíc děti o víkendu navštíví vybranou fakultu nebo součást, aby nahlédly do široké nabídky oborů brněnské techniky. Jako první se mohou těšit na návštěvu FEKT, v dalších měsících si vyzkouší práci špičkového vědce ve Středoevropském technologickém institutu VUT, v programu je místo i pro sportovní aktivity na hřištích a stadionech VUT.

Enormní zájem o dětskou univerzitu způsobil, že padesát dětí i s náhradníky se podařilo získat za prvních sedm dní. Nováčci univerzity se mohou těšit na imatrikulaci, která se uskuteční 23. září v novobarokní aule rektorátu VUT, a poté i na promoci.

(red)

VELETRH

Foto archiv redakce

VUT na MSV představí minibagr i pneumobil

Téměř dvě desítky exponátů letos vystaví Vysoké učení technické v Brně na nadcházejícím strojírenském veletrhu. Škola tak představí nejnovější zařízení, která vznikla na školní půdě jak v rámci výzkumu, tak i studia.

K vidění bude třeba minibagr na bateriový pohon, jenž je určen do prostředí, které vyžaduje bezemisní provoz, jako jsou například nemocnice a chráněné oblasti. Studenti představí hned dva své projekty – jednak pneumobil Javelin, jednak bezpilotní prostředek Fabrick II. Chybět také nebude centrum CEITEC, jež se bude prezentovat prostřednictvím skupiny Nano, která se zabývá výzkumem nanotechnologií a pokročilých materiálů. FIT se pochlubí zařízením na snímání očního pozadí, které si dokáže automaticky nastavit intenzitu osvětlení a zaostřit, FEKT zase vystaví nanodepozici pracoviště. Nejvíce exponátů na MSV 2017 jako tradičně představí FSU, například mobilní tester automobilových tlumičů TriTec2, hořák nebo magnetoreologické hřídelové těsnění. Nejen to, ale i mnohem více najdou návštěvníci na stánku č. 132 v pavilonu Z na brněnském výstavišti ve dnech 9.–13. října.

(kah)

Vítězný tým TU Brno Racing hledá nové členy

Dragon 7, poslední model týmu TU Brno Racing, zvítězil jako první česká formule v mezinárodní soutěži na evropském kontinentu. Tým studentů brněnského VUT se stal letos absolutním vítězem závodu Formula Student Czech Republic na Automotodromu Most. Po úspěšné závodní sezóně teď vítězný tým oživuje své řady a hledá studenty z VUT, kteří by se chtěli podílet na vývoji nové formule.

Josef Jelínek a Jana Novotná
Foto Lukáš Gregor

Vítězství na českém okruhu, kde Dragon poměřil své síly s dalšími 45 závodními vozy, je historickým rekordem týmu. Zvítězil nejen v kategorii

spalovacích vozů, ale s celkovým počtem 938 bodů byl úspěšnější než všechny elektrické vozy, takže se stal i absolutním vítězem celé soutěže. Aktuálně se tým TU Brno Racing drží na sedmém místě v celosvětové soutěži

studentských formulí se spalovacím motorem, kde je evidováno víc jak 540 týmů.

„Podařilo se nám získat první místo v dílčím závodě na kruhovém Skid-padu, kde jsme dosáhli na čas lehce pod pět

vteřin, přesně 4,91 sekundy. Na akceleraci, kde se testuje zrychlení, jsme pak měli čas 4,05 sekundy, což přineslo krásné druhé místo. Klíčová disciplína byla ovšem Endurance, což je vytrvalostní závod na 22 kilometrů, a tam jsme zvítězili. Ve spotřebě paliva vozu jsme skončili druhí a po celkovém součtu bodů z jednotlivých kategorií jsme se stali absolutními vítězi,“ vysvětlil Roman Baxant, který provedl tým TU Brno Racing historicky nejúspěšnější sezónou a na jejím sklonku jeho řady opouští, aby uvolnil místo svému nástupci.

Kromě výše zmíněných dynamických disciplín musí studenti obstat i při prezentaci business plánu, posuzování finančních nákladů na výrobu vozu nebo samotného inženýrského návrhu. V design prezentaci se TU Brno Racing probojoval do finále, kde nakonec obsadil třetí místo. „Celkové vítězství bylo ale zcela jednoznačné.

Druhé místo na nás ztrácelo víc jak sto bodů. Z výsledků je tedy patrné, že nám velmi prospěla radikální změna, ke které jsme se rozhodli. Základ letošního modelu Dragon 7 totiž tvoří karbonový monokok, zatímco dříve bylo tělo vozu ohraničené trubkovým ocelovým rámem. Jednoduchý karbonový monokok se užívá ve vozech Formule 1 nebo v závodech Le Mans,“ popsal Baxant.

Studenti z týmu TU Brno Racing, který má zázemí na Fakultě strojního inženýrství, strávili práci na letošním modelu Dragon 7 dohromady 53 920 hodin. Ty zahrnovaly nejen montování v dílnách, ale i testování, přípravu dokumentů nebo servis vozu. Prvním letošním závodem byla červencová Formula Student East v Maďarsku, kde členové TU Brno Racing dosáhli v konkurenci nejlepších světových týmů, včetně elektrických vozů, na celkové osmé místo.

Monopost Dragon 7 ovšem stíhal týmy ze špičky světového žebříčku v kategorii spalovacích motorů. Z vítězného závodu v Mostu pak osádka Dragonu vyrazila rovnou na slavný německý okruh Hockenheim Ring, kde se každoročně koná největší závod v této soutěži Formula Student Germany. Jak nám řekl Josef Jelínek, který se stal vedoucím týmu pro nadcházející období, Dragon zde změřil své síly se světovou elitou soutěže Formula Student. „V Německu jsme se celkově umístili na 6. místě z 65 nejlepších spalovacích vozů na světě,“ doplnil Josef Jelínek.

Pod jeho vedením teď TU Brno Racing po dvoutýdenním odpočinku znovu nastupuje do práce. Jednou z prvních akcí, kterou členové týmu pořádají, je nábor nováčků. Na vývoji nové formule se mohou podílet nejen studenti z FS, ale i dalších fakult VUT. Ti, kteří by chtěli týmu pomoci k ještě

lepšímu výsledku, se mohou dostavit v pondělí 25. září v 18 hodin do posluchárny P2 na Fakultě strojního inženýrství, kde se uskuteční úvodní prezentace. Registrace není nutná. „Náborová prezentace je naprosto nezávazná. Zájemci se tam neformálně dozví, o čem projekt je, podíváme se na dílnu, na auto a oni se rozhodnou, jestli chtějí pokračovat,“ zve zájemce o členství nový lídr a dodává: „Není potřeba žádná praxe ani zkušenosti, o všechno se postaráme my. Stačí jen chtít!“ ■

Bližší informace naleznete na facebookové stránce týmu TU Brno Racing: <https://www.facebook.com/tubnracing/>.

SUMMARY: This year's Dragon 7 model was the first Czech formula to win the Formula Student international competition on the European continent. A team of BUT students became the absolute winner of Formula Student Czech Republic on the testing track in Most beating all the other 45 racing cars. Students from the Faculty of Mechanical Engineering and other BUT faculties can now join the TU Brno Racing student team and participate in the development of a new formula. The introductory presentation with recruitment of new members will take place at the Faculty of Mechanical Engineering on 25th September.

Ivan Ruller: Rád bych Brnu vrátil něco z kulturního klimatu první republiky

Z architekta Ivana Rullera, absolventa brněnské techniky a porevolučního děkana Fakulty architektury, vyzařuje navzdory jeho 90 rokům neuvěřitelný elán a optimismus. Nikdy Brno neopustil a nejvíce je jeho vazba na rodné město cítit v domě, v němž jsme si povídali. Postavil ho jeho otec, významný brněnský stavitel Čeněk Ruller, a nestor brněnské architektury zde prožil téměř celý život. Letos na jaře zvítězil tým Ivana Rullera v architektonické soutěži na úpravu nábřeží řeky Svatky.

Bude se vaše studie realizovat?

Spolu s týmy, které v soutěži obsadily druhé a třetí místo, jsme byli pozvaní na Magistrát města Brna, který soutěž vypsal. Všichni budeme vyzváni k nabídce a teprve pak se vybere ta nejhodnější. I kdybychom to dostali, musíme vše pečlivě zvážit, protože je to zakázka skoro za 300 milionů korun. Každopádně je tam vážný zájem města to postavit a myslím, že je to dobře, protože Brno se dosud chovalo ke svým vodám velmi macešsky.

Ano, Brno má hned dvě řeky a nejsou moc vidět...

Kromě Svatky a Svitavy je tu ještě náhon, který vedl z Jundrova přes Mendlovo náměstí, Ponávka a řada menších potoků a potůčků. Přes Mendlovo náměstí jsem chodil do obecné školy na Poříčí, stála tam stará radnice a bylo to velmi půvabné místo. Byly tam i sádky, kam se o Vánocích chodilo pro kapry. Na náhonu byly tři bazény, k nimž Bohuslav Fuchs dostal krásný objekt šaten, jako studenti jsme tam pravidelně chodili. Koncem války dostaly bazény zásah, a místo aby byly opraveny, došlo k likvidaci lázní a přestavbě náměstí do dnešní podoby.

Co porota ocenila na vašem návrhu?

My jsme udělali dvě věci. Jednak jsme kultivovali řeku

a potom diferencovali levý a pravý břeh. Největší úpravy navrhujeme mezi mostem na Vídeňskou a na Rennskou. Na levé straně jsme vytvořili kolonádu s kavárničkami a hospůdkami, kde jsme z bezpečnostních důvodů oddělili dopravu pěších od cyklistů a skateboardistů, zatímco pravý břeh má spíše přírodní charakter. Dnes vede kolem čtyřproudová silnice, která je součástí městského okruhu, ale existuje studie, kterou by se dala vést doprava zezadu kolem Výstaviště a novým tunelem v masivu Červeného kopce. Tím by se silnice na Poříčí mohla eliminovat na dvouproudovou a vzniklo by více místa pro úpravu nábřeží. Ovšem o tomto okruhu bude rozhodnuto až v roce 2035, zatímco předání nábřeží se plánuje na rok 2022.

Má v takové soutěži výhodu být s místem celoživotně srostlý?

Já myslím, že nikdo nemá v soutěži a priori výhodu. Buď se vám podaří vystihnout, co se od té soutěže požaduje, nebo ne, a nám se to tentokrát asi podařilo, protože ten projekt se lidem i odborníkům obecně líbí.

Jak se za dobu vašeho působení změnilo chování architektů? Nepociťují dnes větší svobodu a potřebu více se prosazovat?

Každá doba má své kladné a záporné stránky. Do 90. let bylo všechno svázáno atmosférou totality, která všem znepríjemňovala život a vztahy v architektuře deformovala. A dnes zase podle mého názoru poměry v této oblasti hodně ovlivňují vztahy

k penězům. Je zde skupina developerů, kteří berou stavbu jen jako prostředek k vytvoření zisku, nikoliv k uspokojení potřeb občanů a ke kultivování prostředí.

Vaše Rondo ctilo siluetu Brna, zatímco dnes se na jihu staví výškové budovy a nikdo to neřeší...

S těmi věžáky máte pravdu. V Brně existuje studie, která předepisuje, kde by mohly být věžáky a kde ne. Ale nemusí to být jen věžáky. Když třeba jdete po Pekařské nahoru, tak Anenské terasy vám zakrývají výhled na brněnský dóm a to je podle mě špatně. Myslím si, že architekti, kteří dnes v Brně představují základní produktivní generaci, jsou kvalitní, ale někdy je tlak developerů velmi silný. Když komunisté po roce 1948 nastoupili k moci, úplně rozvrátili celý hospodářský systém, a to se teď musí postupně vracet zpátky.

Co si myslíte o úloze městského architekta?

V Brně vznikl v 60. letech Útvar hlavního architekta, v jehož čele stál Zdeněk Chlup, vynikající odborník a skvělý člověk. Mnohdy byl na něj vynakládán značný politický nátlak, a on přesto dokázal některé věci odmítnout. Myslím si, že ta funkce je velmi důležitá, a jsem rád, že se zase zřídila, je to velký úspěch této generace vedení města. Jiná stránka věci je, že jsme rozdělili republiku na 14 krajů, a já si myslím, že se v této populaci těžko najde 14 kvalifikovaných hejtmanů. Dřív byl v Brně jeden stavební úřad a ten garantoval výstavbu celého města. Teď máte 29 městských částí

a každá má svůj stavební úřad s kompetencí, která, obávám se, nemůže být vždy obsazena zcela kvalifikovanými lidmi.

Nikdy jste se, podobně jako zmíněný Zdeněk Chlup, neprodal režimu, a přesto jste se dostal ke zcela výjimečným projektům...

Měl jsem do jisté míry štěstí. Když v roce 1959 vyhodili Bedřicha Rozehnal, Miloslava Kopřivu a Bohuslava Fuchse z Fakulty architektury, jako jejich asistenti jsme museli jít taky a já jsem pak velmi těžko sháněl místo. Tehdy byl architekt Chlup náměstkem ředitele Stavoprojektu a zrovna se rodil projekt na stavbu Janáčkova divadla. Přestože jsem nebyl nijak pozitivně zapsán, přizval mě k projektu, a díky tomu jsem pak zažil krásná tvůrčí léta. Bylo to v době, kdy se stavěly samé paneláky a my jsme na jednou dělali objekt, kde bylo všechno atypické. Museli jsme navrhnout každou židli, každý stavební detail, někdy jsme museli výrobce přemlouvat, aby zakázku vůbec vzali. Na to se vzpomíná moc pěkně. Pak přišly další realizace, většinou díky atmosféře Pražského jara – budova Ingstavu, hala Rondo, Karat, obřadní síň v Židenicích, která se zřejmě nakonec nezbourá. Rád jsem dělal a pořád dělám rodinné domy, když mě o to někdo požádá.

Na Fakultu architektury jste se pak ale znovu vrátil...

Ano, po revoluci za mnou přišli studenti, jestli bych nešel dělat děkana. Nebylo to snadné rozhodování – mohl jsem se konečně věnovat

projekci v plném rozsahu, nebo jít na školu a občas něco vyprojektovat. Ale bylo těžké to odmítnout. Studenti v té době naplno žili změnou společnosti, byli nadšení

a zaujatí, rád na to vzpomínám.

Účastnil jste se i mezinárodních projektů, což byl za komunismu také zázrak...

Na tom má zásluhu Jan Jelínek, tehdejší ředitel Zemského muzea a Pavilonu Anthropos a mezinárodně uznávaný antropolog. V té době byl prezidentem Mezinárodní rady muzeí při UNESCO (ICOM) a jako takový byl pověřen vedením projektu výstavby muzea v Tripoli v Libyi. Měl vybrat architekta, někdo mě doporučil a pro mě tím nastalo velmi příjemné období. V letech 1976–1981 jsme každý rok, někdy dvakrát, vyjeli na měsíc do Tripoli, navíc to bylo vždycky krásně záramované Paříží, protože jsme museli do sídla UNESCO pro letenky, diety a podobně. Pro muzeum jsme dělali i návrh interiéru a celé expozice. Některé objekty jsme zaměřovali v terénu, na Sahaře, a to byl pro mě s průvodcem, jakým byl antropolog Jelínek, obrovský zážitek.

Celý život žijete v Brně. Co si myslíte, že by dnes město nejvíc potřebovalo?

Myslím si, že Brnu by prospělo trochu se vrátit ke kulturnímu klimatu, které mělo v meziválečném období. Když si vezmete, že deset let po vzniku republiky tu byli schopni postavit areál Výstaviště a uspořádat v něm skvělou Výstavu soudobé kultury Československa, viděl bych jako velmi příjemné, kdyby současné Brno mělo něco z někdejší atmosféry. V Brně máme dvě světově proslulé osobnosti, a to je Janáček a Mendel, a ani jednomu jsme dosud nevěnovali důstojné vyjádření jejich velikosti. Oceňuji, že stávající vedení města oživilo výstavbu Janáčkova kulturního centra, a doufám, že se to podaří dotáhnout do konce. Teď jde o to, aby

ten objekt byl architektonicky kvalitní.

Nikdy jste neuvažoval o emigraci nebo aspoň o stěhování do Prahy?

Samozřejmě jsem o tom uvažoval, ale tatínek byl nemocný, maminka se o něj starala a utéct od toho, to nešlo. Nabídky do Prahy také byly, ale já jsem Brňák. V Brně jsem se narodil a jsem tady rád. ■

SUMMARY: Still at age 90, architect Ivan Ruller, whose life and work have been inseparably linked with the Moravian metropolis, emanates incredible élan and optimism. The most tangible is this tie with Brno in a house built by his father where the doyen of Brno architecture has spent all his life. This spring, his team won an architectural competition for amendments to the river Svratka waterfront and this is not the only project on which the former dean of the Faculty of Architecture is working.

Finále EBEC na VUT

BEST Brno v roli organizátora nezklamalo

(red)
Foto Igor Šefr a archiv BEST Brno

Finálové kolo 9. ročníku prestižní studentské soutěže European BEST Engineering Competition letos přivedlo 116 nejlepších soutěžících z celé Evropy na Vysoké učení technické v Brně. Finalisté z brněnské techniky se sice na medailových pozicích neumístili, bezchybný výkon ale podali dobrovolníci ze studentské organizace BEST Brno, kteří se na nejočekávanější celoevropskou technickou soutěž připravovali více než rok. „Letošní ročník byl jedním ze dvou nejlepších, ne-li úplně nejlepších,“ ocenila práci svých brněnských kolegů organizátorka finále 2014 v Rize Gunta Meluškanec.

Soutěžní dny probíhaly na Fakultě podnikatelské, kde se týmy utkaly v tradičních kategoriích Case Study a Team

Design. Zástupci firem, kteří se na soutěži podílejí, byli ohromeni konceptem celé události. „Všichni jsou vítězové, protože dokázali vytvořit něco, co doopravdy funguje,“ netajila se uznáním Marie Chaloupková ze společnosti Y-soft.

Skutečnými vítězi se překvapivě v obou kategoriích stali soutěžící z Rumunska, kteří svůj úspěch skromně okomentovali: „Hodně nám pomohlo, že jsme zůstali v pohodě a nebyli vystresovaní.“

Letošní soutěž si jako divák nenechal ujít ani účastník loňského kola Jaroslav List. „EBEC byl velká změna v mém životě. Když se řekne EBEC, napadá mě: zábava, přátelé, zkušenosti a změna k lepšímu,“ zavzpomínal Král letošního brněnského Majálesu a obdobné reakce zaznamenali pořadatelé i od účastníků brněnského finále. EBEC Final 2018 se uskutečnil v Budapešti. ■

SUMMARY: A total of 116 best contestants from all over Europe took part in the final round of the European BEST Engineering Competition organized by the Board of European Students of Technology (BEST). The hosting university of this year's competition taking place from 1st to 8th August was Brno University of Technology. The Case Study and Team Design categories at the Faculty of Business and Management brought surprising victories to two teams from Romania. However, according to representatives of the partner companies, all the teams are winners as they have managed to create something that works. Moreover, the Brno organizers were praised by their predecessors because, in their opinion, this year's competition was one the two best.

Novela změnila systém akreditací. VUT bude příští rok usilovat o tu institucionální

Radana Kolčavová
Foto Igor Šefr

Jaký studuješ obor? Otázka, která brzy ztratí význam. Novela vysokoškolského zákona totiž zavádí zcela nový systém akreditací a ruší zavedenou dvoustupňovou strukturu program – obor. Nově budou existovat jen studijní programy a v nich případné specializace. Vedení úřadu si od toho slibuje zjednodušení, kdy v České republice momentálně existují tisíce různých studijních oborů.

Po víc jak dvaceti letech skončila svou činnost Akreditační komise, která dříve posuzovala žádosti o akreditace a následně vydávala ministerstvu školství doporučení, či naopak nedoporučující stanovisko. Nově vzniklý Národní akreditační úřad (dále jen NAÚ) už má sám o sobě rozhodovací pravomoc, tudíž skončí dvojité posuzování komise a ministerstva. Tento úřad, v jehož čele stojí předseda Stanislav Labík, by měl být navíc nezávislý na politické situaci na ministerstvu.

„NAÚ rozhoduje o tom, zda udělí či odebere dané vysoké škole akreditaci pro příslušný studijní program, a rozhoduje také o přidělení institucionální akreditace pro tzv. oblast vzdělávání. Oblastí vzdělávání se myslí například strojírenství, stavebnictví, architektura apod.“ vysvětlil prorektor pro studium a záležitosti studentů Miroslav Doupovec. Tuzemské univerzity by měly díky novému systému získat vyšší pravomoci. Pokud získají

tzv. institucionální akreditaci, budou si moci následujících 10 let samy schvalovat studijní programy pro danou oblast vzdělávání, pro kterou byla institucionální akreditace udělena. Vysoké školy tak získají větší svobodu při organizaci studia, zároveň se na ně ale přenesou i víc povinností a odpovědností, protože budou fungovat jako samostatná akreditační agentura.

„Jednotlivé fakulty budou v první fázi žádat o udělení standardní akreditace pro ty programy, jejichž stávající akre-

Novela vysokoškolského zákona ruší zavedenou dvoustupňovou strukturu program – obor. Nově budou existovat jen studijní programy a v nich případné specializace.

ditace vyprší nejdříve. Novela vysokoškolského zákona automaticky prodloužila platnost končících oborů o další tři roky, aby se univerzity stihly na nový systém akreditací připravit. I tak je ale nutné požádat o novou akreditaci, kdy se stávající

studijní obory přetransformují na studijní programy a zachová se tak kontinuita studia,“ dodal Doupovec. Tyto jednotlivé žádosti začnou fakulty podávat už nyní. Předložení komplexní žádosti o institucionální akreditace se předpokládá až v roce 2018.

VUT už také ustanovilo Radu pro vnitřní hodnocení. „Tato 15členná Rada bude schvalovat jednotlivé akreditace a stane se tak důležitým článkem v řetězci posuzování akreditací. Žádost o ni nejprve posoudí fakulturní akademický senát, následně vědecká rada fakulty, poté Rada pro vnitřní hodnocení a teprve poté bude putovat k NAÚ. Bohužel v důsledku změny vysokoškolského zákona dochází ke zvýšení administrativní náročnosti přípravy akreditací na škole i na fakultě,“ vysvětlil proces schvalování rektor VUT Petr Štěpánek, který

je zároveň předsedou Rady pro vnitřní hodnocení. Ta bude zasedat minimálně 4krát do roka, nicméně podle potřeby i častěji. Už na podzim ji totiž čeká schvalování prvních žádostí o dílčí akreditace studijních programů.

Brněnská technika už má schválený a ministerstvem registrovaný Řád studijních programů, který je volně ke stažení na www.vut.cz/akreditace. V tomto dokumentu je přesně popsán proces získání akreditace, povinnosti garantů, zajišťování kvality a další náležitosti. Téměř hotová je už také směrnice rektora Standardy studijních programů, což je vnitřní norma, v níž budou definovány závazné požadavky pro uskutečňování akreditovaných programů.

Trochu složitější je situace u mezifakulturních nebo meziuniverzitních studijních programů. U nich bude nutné stanovit, z kolika procent se

jedná o kterou oblast vzdělávání (například do jaké míry je Management stavebnictví ekonomické studium a jak velká část spadá do oblasti stavebnictví). V takovém případě se fakulty či univerzity domluví, kdo bude vystupovat v roli hlavního koordinátora při podávání žádosti.

„Pro nový systém akreditací je také nutné připravit informační systém, na čemž už několik měsíců pracují zaměstnanci CVIS. Do formulářů, jejichž vyplnění NAÚ požaduje, by se měly automaticky propisovat některé údaje, aby nebylo nutné opakovaně vyplňovat stále ty stejné informace, například o tom, jaký antiplagiátorský systém škola

informatické řešení formulářů prorektor Doupovec.

Brněnská technika už také připravila část sebehodnotící zprávy, kterou musí univerzita povinně předkládat NAÚ. V žádosti musí být například popsán systém, jakým škola hodnotí a hlídá kvalitu výuky. Obecná část za celou instituci je již připravená, další informace pak přidávají jednotlivé fakulty dle zaměření studijních programů, které chtějí akreditovat.

Všechny dokumenty, které se dotýkají akreditací, najdete na webu VUT na adrese www.vut.cz/akreditace. Tam si můžete přečíst nejen závazné právní předpisy nebo vnitřní normy brněnské techniky, ale i dokumenty a doporučení Národního akreditačního úřadu. ■

používá. Ten je totiž totožný pro všechny studijní programy. Stejně tak se budou například automaticky vkládat publikace, které napsal garant příslušného programu atd.“ okomentoval

SUMMARY: According to the new amendment to the University Act, the present system of accreditations based on degree programmes and study fields will change. The new scheme will only recognise degree programmes broken down to specialisations if necessary. A new National Accreditation Authority (NAA), independent of the incumbents at the ministry, will be established to replace the old two-tier accreditation pattern. BUT has already appointed a fifteen-member committee to decide about each programme prior to sending an accreditation request to NAA. You can find all accreditation-related documents at the BUT website in the Study section by clicking on the Accreditation tab at the bottom.

Fakulta chemická slaví 25 let ve své novodobé historii. Je tu však již od roku 1911

Fakulta chemická v letošním roce slaví 25 let své existence, pamětníci však vědí, že byla založena mnohem dříve. Když profesorský sbor tehdejší České vysoké školy technické v Brně usiloval o povolení založit další odbor, jak se v té době nazývaly fakulty, psal se rok 1908. Podařilo se to až v roce 1911 a po odborech stavitelském a energetickém (strojní a elektrotechnický) přibyl odbor chemický. Ten ovšem mohl vzniknout až poté, co technika získala budovu na ulici Veveří a uvolnila budovy na Falkensteinerově ulici (dnešní Gorkého) a Augustinské ulici (dnešní Jaselské).

Michal Veselý, FCh VUT v Brně
Foto archiv FCh VUT v Brně

Zřízení nové fakulty bylo potvrzeno 8. listopadu 1911, ale přednášky na fakultě začaly teprve 23. října 1912. Prostory pro novou fakultu se brzy ukázaly jako nedostačující, a proto se již v akademickém roce 1912/1913 začalo jednat o novostavbě, pro niž byly zakoupeny pozemky na dnešní Žižkově ulici, a na jaře roku 1914 se začalo stavět. Po skončení války, díky velké podpoře Ministerstva školství a národní osvěty nové Československé republiky a vzdor všem poválečným těžkostem, byl během krátké doby dobudován nový chemicko-technologický pavilon na Žižkově ulici 17.

V době plného rozvoje fakulty ve třicátých letech se přednášely tradiční chemicko-technologické disciplíny. Během 2. světové války byly všechny české školy uzavřeny a profesori byli posláni na dočasnou dovolenou. Pouze některé z výzkumných ústavů fakulty působily dále. Mohly poskytnout pracovní příležitost mnoha vědeckým pracovníkům fakult a udržovaly tak i za války potřebnou kontinuitu školy. Po válce, kdy byl o studium chemie obrovský zájem, začala

Novostavba budovy fakulty na ulici Žižkově z roku 1919

výuka na Fakultě chemické už v akademickém roce 1945/46. O významu tehdejší Fakulty chemické naší univerzity svědčí i fakt, že z profesorů chemického odboru byl v letech 1912–1951 devětkrát jmenován rektor techniky.

Výrazným zásahem do života Fakulty chemické se stalo v létě 1951 zrušení Vysoké školy technické v Brně a zřízení Vojenské technické akademie. Někteří studenti pokračovali ve studiu na této vojenské škole, většina však dostudovala na jiných školách

či fakultách – v Bratislavě, Pardubicích a v Praze. V roce 1958 skončila i činnost Chemické fakulty VTA a Brno muselo čekat na obnovení výuky chemických inženýrů na civilní fakultě plných 41 let.

Nedlouho po pádu komunistického režimu byl v roce 1990 z iniciativy brněnských chemiků, profesorů z VUT Zdeňka Šaumana a Vladimíra Lacha, akademika ČSAV Armína Delonga, člena korespondenta ČSAV Jaroslava Janáka a Karla Veselého a Adolfa Pokorného za Československou

společnost chemickou, rozpracován návrh na obnovení chemické fakulty VUT v Brně, který byl předložen tehdejšímu rektorovi Arnoštu Hönigovi. Návrh předpokládal moderní pojetí fakulty pokrývající tři až čtyři multioborové oblasti výchovy a výzkumu: materiálové inženýrství, chemii životního prostředí, vybrané malotonážní chemické výroby a průmyslové biotechnologické výroby.

Jednání od začátku narážela na dislokační obtíže na VUT. Od počátku roku 1992 se do jednání zapojil chemik

Dočasné sídlo fakulty na Veslařské 230

a prorektor VUT Jaroslav Cihlár a dále profesori Jiří Brandštetr a Jiří Matoušek, kterým uložil rektor VUT Emanuel Ondráček vypracovat podrobný návrh na obnovení fakulty. Dokument byl spolu s předpokládaným studijním programem 26. května 1992 schválen akademickým senátem školy a výuka na Fakultě chemické tak mohla být zahájena od akademického roku 1992/93. Byla však pro ni nezbytná spolupráce s Přírodovědeckou fakultou MU, která vypsalá přijímací řízení v chemických oborech. Podmínkám vyhovělo jejich

27 posluchačů, kteří měli zájem o studium na Fakultě chemické VUT. Vykonáváním funkce děkana byl prozatím pověřen Lubomír Lapčík, který přešel do Brna z Chemickotechnologické fakulty bratislavské SVŠT. Výuka byla sice zahájena na Přírodovědecké fakultě MU, ale s vidinou, že od ledna 1993 bude již k dispozici chemický pavilon na Žižkově ulici. To se však nestalo. Rozhodnutím rektora byla tato tradiční budova vybavená pro výuku chemických inženýrů přidělena stavební fakultě, která za to

uvolnila pro výuku chemie nevyhovující prostory ve dvou budovách vodohospodářských kateder na Veslařské ulici. Tím se situace pro další rozvoj chemické fakulty značně zkomplikovala. Přesto Lubomír Lapčík, který byl mezitím zvolen řádným děkanem, přijal nesnadný úkol vybudovat fakultu v omezených prostorách a s velice skromnými finančními prostředky a prázdnými místnostmi, které se měly stát laboratořemi. Ty by bylo nemožné vybavit z rozpočtových prostředků, pokud by nepomohla náhoda. V té době

Současné sídlo fakulty na Purkyňově 118

se rušil velký počet resortních výzkumných ústavů a jejich likvidátoři vyšli fakultě vstříc. Jednalo se sice jen o základní přístrojové vybavení a ještě k tomu zastaralé, ale pomohlo pro rozběh fakulty a po dvou nutných rekonstrukcích byla většina laboratorní výuky fakulty soustředěna na ulici Veslařskou. Pro výzkumné laboratoře už nezbyl prostor, ty měly být vybudované až v novém areálu na ulici Purkyňova.

V roce 1996 měla fakulta již 450 posluchačů a prostor obou budov nestačil. Zlepšení přinesla až rekonstrukce areálu bývalého závodu Meopta v Králově Poli, která byla ukončena v roce 1998. Díky velkému úsilí zaměstnanců obnovené Fakulty chemické a jejich grantovým aktivitám se podařilo postupně vybavit i vědecko-výzkumné

laboratoře fakulty tolik potřebným moderním instrumentálním vybavením. Lubomír Lapčík, který byl zvolen děkanem i v dalším období, přitom projevil mimořádnou houževnatost, nápaditost a schopnost strategického plánování a jeho zásluhy na obnovení fakulty jsou zcela zásadní.

Když se v září 1996 konaly oslavy 85. výročí založení chemického odboru České vysoké školy technické v Brně, byla jejich součástí i slavnostní inaugurace obnovené fakulty. Tehdejší rektor VUT Petr Vavřín ve svém projevu uvedl: „Slavnostním inauguračním aktem se Fakulta chemická stává plnoprávným členem fakultní rodiny VUT, což je nápravou zásahu z roku 1951, kdy byla brněnská technika přeměněna na Vojenskou technickou akademii.“

Za 25 let fakulta urazila velký kus cesty k plně fungující fakultě, kde jsou studenti samozřejmě součástí vědeckých týmů, k fakultě s trvalým zájmem uchazečů o studium a s velkým podílem doktorských studentů. Byla to cesta náročná a mnoho zaměstnanců během ní nehledělo na čas při své práci i psaní grantových žádostí. I díky tomu je dnes fakulta vybavena moderními přístroji, tolik potřebnými nejen pro vědeckou činnost, ale také pro kvalitní výuku 970 studentů a 130 doktorandů. Za oněch 25 let opustilo fakultu 3 552 úspěšných absolventů ve všech formách studia. ■

SUMMARY: This year marks the 25th anniversary of the Faculty of Chemistry. Some of you may know, however, that a department of chemistry was part of the technical university in Brno as early as 1911. It was moved to a new chemical and technological pavilion in Žižkova Street surviving even World War II. The teaching was then stopped with the Brno technical university being abolished and replaced by a military academy in 1951. After the fall of the Communist regime, negotiations were under way on the re-establishment of the faculty. However, due to lack of space, at first, it became part of the faculty of science of Masaryk University in Brno. An official inauguration of the renewed faculty took place in 1996, but it was only in another two years that it received a regular campus in Purkyňova Street. In those 25 years, the faculty has seen 3,552 successful graduates.

OCENĚNÍ

Stavět ke stroji atrapu Golema nemá smysl, říká autor knihy Roboty Zdeněk Kolíbal

Radka Štávová, FSI VUT v Brně
Foto Igor Šefr

Robotice se Zdeněk Kolíbal z Fakulty strojírenského inženýrství VUT věnuje od poloviny 70. let 20. století. V Československu se tehdy k robotice dostali první nadšenci, dnes je o tento obor mezi studenty strojírenství velký zájem. Vývoj robotiky u nás i ve světě a všechny důležité poznatky o ní shrnuje nová publikace Roboty a robotizované výrobní technologie, za kterou získal profesor Kolíbal se svým týmem prestižní Cenu Josefa Hlávky za vědeckou literaturu.

Pane profesore, co všechno vlastně označuje pojem robot?

Moje vlastní definice robotů říká, že robot zastává funkci člověka u výrobního stroje, avšak nemá jeho podobu. To je důležitá myšlenka, protože stavět k výrobnímu stroji nějakou atrapu Golema nemá smysl. To je potřeba si uvědomit. Průmyslové roboty mají být konstruovány v souladu s konstrukcí výrobních strojů, protože jedině tak můžeme výrobní stroj účelně a účelově obsluhovat.

V čem je podle vás největší přínos robotiky v průmyslu?

Roboty mají ten účel osvobodit člověka od monotónní a namáhavé práce, kterou kdysi kritizoval třeba i Charles Chaplin ve svém filmu Moderní doba, kdy byl dělník uvázán u linky a musel šroubovat jeden šroubek za druhým. Robot to celou směnu zvládne, ale nemůže člověka nahradit ve všech činnostech, to rozhodně ne. Jsou operace, které není možné plně robotizovat.

Budeme se nově zaměřovat také na kolaborující roboty určené zejména pro montážní pracoviště, které jsem si prohlédl v jedné konkrétní firmě. Je to nejmodernější směr v tomto oboru, který jsme už v knize nestihli zachytit.

Co přesně vykonávají tyto kolaborující roboty?

Je to robot, který má dvě ruce s úchopným systémem místo prstů. Pracuje společně s obsluhou, které podává nějaké drobné součástky a ona si je bere a montuje. Mohou to být třeba elektrické zásuvky proudy.

Proč je v této fázi výhodnější využívat roboty místo člověka?

Celý proces se urychlí, protože buď na této pozici musíte mít dva lidi, nebo počítat s tím, že montéra zdržuje, když si musí drobné součástky podávat sám.

Jak je na tom robotika v České republice?

Vezmu to trochu zešíroka.

Robotika se začala ve světě vyvíjet už v roce 1961 robotem Versatran v Americe. Ve východním bloku bylo na tuto oblast informační embargo a teprve v roce 1977 došlo k malému třesku, řekl bych. Konala se první konference a zájem o roboty byl obrovský. Tehdejší vládnoucí vrstva proto dala rozvoji robotiky zelenou, i když stále platilo

Těžištěm publikace jsou výsledky naší práce v robotických systémech a samostatná kapitola je věnovaná robotizovanému modelovému systému na VUT.

embargo na některé součástky. V tehdejší Československu následně vznikla celá řada robotů zkonstruovaných našimi pracovníky. Některé pracovaly třeba ve slévárnách nebo v papírenském průmyslu. Po roce 1990 bohužel došlo k útlumu robotiky, přednost dostala v danou chvíli levnější lidská práce. Celá řada pracovišť se proto zlikvidovala a spolu s nimi i výroba robotů. Firmy v zahraničí se ale nadále zabývaly rozvojem robotiky a dnes je jimi například výroba aut doslova zaplavená. Takové roboty už u nás není možné zkonstruovat, není tady taková továrna. Na univerzitě se proto snažíme přinášet především nové know-how v oblasti koncových efektorů.

Za publikaci Roboty jste získal prestižní Cenu Josefa Hlávky za nejlepší vědeckou knihu letošního roku. V čem ji vy sám považujete za výjimečnou?

Je to skutečně komplexní pohled na současnou konstrukci a užití průmyslových robotů. Je zde i zmínka o robotických

systémech vyšších generací i o některých aplikacích, které se z toho vymykají jako manipulátory medicínské, podvodní nebo vesmírné. Nemyslím si, že by se tyto věci konstruovaly v České republice. My bychom se měli držet průmyslových robotů a jejich koncových efektorů, označovaných v jistých fázích jako chapadla, a jejich aplikací. To je naším cílem.

Kniha má více než 800 stran a práce na ní zabrala desítky tisíc hodin. Na kterou kapitolu z knihy jste nejvíce hrdý?

Kniha popisuje rozvoj od Golema přes číslicové řízení až po automatizovanou továrnu, jejímž vzorem je japonský Fanuk. Těžištěm publikace jsou výsledky naší práce v robotických systémech a samostatná kapitola je věnovaná robotizovanému modelovému systému na VUT. Náš mobilní robot zaváží palety v rámci systému, který je technologicky o stupeň výš než japonský model, který používá zabudovaný vodící systém ve výrobě nebo v laboratořích. My, tedy já a moji kolegové z Ústavu výrobních strojů, systémů a robotiky FSI VUT, jsme zrealizovali jednu buňku robotizované továrny s průmyslovým robotem s automatickou výměnou jeho koncových efektorů a obsluhovanou mobilním robotem, vedeným na laserovém principu.

Jaký je zájem studentů o toto odvětví?

Nesmírný. Mívali jsme 12 až 20

studentů v magisterském studiu a v loňském akademickém roce už jich bylo 39. Uvidíme, kolik jich bude v novém akademickém roce... Mám ze studentů radost, protože v posledních letech přicházejí naši doktorandi s velmi zajímavými výzkumy, a to i v oblasti medicínských aplikací, na kterých spolupracujeme například s neurologi z nemocnic v Brně nebo v Olomouci.

Vraťme se ještě na závěr k vaší knize. Pro koho je určena?

Není to pro laické čtenáře, je to určeno našim studentům předmetů Průmyslové roboty I a II a Robotické systémy vyšších generací, je tam obsažena kompletní látka. Studenti získají ucelený přehled o robotech. Ale pro nadšené laické publikum se tam jistě informace také najdou. Třeba tam vysvětlíme to, že bychom neměli říkat roboti v životném rodu. Je to velmi častá chyba. Konstrukteři a odborníci zahrnují roboty mezi neživé stroje, a proto je také podle vzoru hrad skloňují.

To je asi dané i tím, že některé roboty mají podobu člověka...

Ano, s tím souhlasím. Zejména v Japonsku jsou vyvíjeni androidi, kteří tančí, hrají fotbal nebo cvičí. U těchto postavíček

Karel Čapek zamýšlel svoje roboty jako bytosti z biologických materiálů, nepředstavoval si je jako kusy plechu.

Ize mluvit o tom, že to jsou jakoby živé bytosti, můžeme to přiblížit Čapkovým robotům. Ale v této souvislosti jedna zajímavost – Karel Čapek zamýšlel

svoje roboty jako bytosti pouze z biologických materiálů, nepředstavoval si je jako kusy plechu. Roboti od Čapka pak díky neschopnosti lidstva vše zničí, ale to u našich strojů nepředpokládám.

Jaký je tedy význam těchto humanoidních robotů?

Je to v první řadě obrovské umění a technický pokrok. Před tím musíme smeknout, do vývoje těchto zařízení jsou investovány obrovské finanční prostředky. Pro průmysl to ale význam podle mého názoru nemá. To se týká především umělých psů a koček. Já se přiznám, že mám raději svého živého psa. ■

SUMMARY: Robotics has been the speciality of Zdeněk Kolíbal from the BUT Faculty of Mechanical Engineering since the mid 1970's. While at that time, only a few enthusiasts were concerned with robotics, today it is much in demand among the mechanical-engineering students. The development of robotics at home and abroad along with all the related important findings can be found in a new book called Robots and Robotized Production Technologies, for which Zdeněk Kolíbal and his team have won the prestigious Josef Hlávka Prize for scientific literature.

VUT uzavřelo smlouvu s Aliancí vinařů V8

Brněnská technika uzavřela smlouvu s Aliancí vinařů V8. Členové aliance sdružující renomovaná moravská vinařství budou v následujících letech dodávat víno, které může nést označení Akademické víno VUT. Výběr spojený s degustací bude zpravidla organizován v jednotlivých vinařstvích, která jsou členy Aliance V8. Jako první připraví soutěžní vzorky rodinné vinařství Marcinčák, které je největším vinohradnickým BIO pěstitelem v České republice.

„VUT je moje alma mater. I můj starší syn zrovna dokončuje navazující magisterské studium na brněnské technice, tak jsem velmi rád, že můžeme s VUT spolupracovat. Je to skvělá příležitost nejen pro mě, ale i pro celou vinařskou Alianci V8,“ uvedl Petr Marcinčák.

„Řada univerzit každoročně vybírá své univerzitní víno. VUT se rozhodlo jít trochu jinou cestou. Budeme s Aliancí V8 spolupracovat nejen při odběru kvalitního moravského vína, ale VUT bude rovněž také pomáhat členům aliance v odborných oblastech, které jsou garantovány jednotlivými fakultami školy,“ vysvětlil rektor Petr Štěpánek.

(red)

Zdeněk Kolíbal přebírá cenu na Zámku Josefa Hlávky v Lužanech

Technické inženýrky to mají po založení rodiny jednodušší než například lékařky, říká Lucie Hudcová

Jana Novotná
Foto Igor Šefr

Lucie Hudcová je jednou z autorek studie Women in Engineering, která vznikla jako součást projektu ADWICE řešeného v Centru SIX VUT v Brně. Díky svému angažmá v problematice nedostatku žen v technických oborech podporuje i kampaň Sem patřím, která chce technicky nadané dívky zbavit obav z převážně mužského prostředí. Lucie Hudcová je přitom při prosazování tohoto cíle sama tou nejlepší reklamou. Na Ústavu radioelektroniky se zabývá výzkumem optických bezkabelových spojů, vyučuje na bakalářském i navazujícím magisterském stupni a přitom zvládá výchovu dvou malých dětí.

Inklinovala jste už na základní škole k technickým oborům?

Vždycky mě bavila matematika, a když pak na druhém stupni přibyla fyzika, bavila mě i ta. Chodila jsem na matematické a fyzikální olympiády, ale takových dívek bylo tehdy možná víc než kluků. Dále jsem pokračovala na gymnáziu, kde mě zase bavila hlavně matematika, fyzika, chemie, ale i biologie.

Měla jste štěstí na učitele a životní vzory? Nikdo se nepokoušel vaši volbu zpochybňovat?

Ve třetím ročníku na gymnáziu jsem začala cítit tlak okolí: jdi na medicínu, jdi na práva. Mě ale bavila matematika a měla

jsem úžasnou paní profesorku, která mě podporovala v tom, abych šla na techniku. Zvažovala jsem, jestli jít na strojní fakultu, nebo na elektro, a tam sehrál velkou roli můj strýc, který byl vždy mým velkým vzorem a měl vystudovanou elektrotechniku na VUT. Svůj význam mělo i to, že pocházím z Třince, kde je hodně

Zajímavé jsou například atmosférické turbulence, které signál přímo netlumí, ale jakoby ho rozbíjejí do prostoru, takže signál může různě uhýbat a zpoždovat se.

průmyslových firem, takže jsem věděla, že s elektrotechnikou najdu uplatnění všude.

Potvrdilo pak studium správnost vaší volby?

Já jsem věděla hned, že bych chtěla směřovat k radioelektronice, už před maturitou jsem si zjistila informace o oboru Elektronika a sdělovací technika, který se vyučuje na Ústavu radioelektroniky. Studium mě bavilo a moje nejoblíbenější předměty byly ty,

kde se probíraly elektromagnetické vlny a vlnění. Fyzika se mi vždycky líbila, takže jsem

věděla, že se chci specializovat na tuto oblast, a to se mi podařilo, protože nakonec jsem skončila u optických bezkabelových komunikací.

Jak byste představila obor elektronika a sdělovací technika?

To, čemu se věnujeme na našem ústavu, zahrnuje velice široké spektrum věcí. Zabýváme se nejen rádiovým spektrem a vším, co je s tím spojeno, ale zasahujeme i do optického spektra. Kromě toho se věnujeme mikroprocesorům, anténám, družicovým komunikacím, mobilním komunikacím, elektronickým obvodům, televizní technice, videotechnice, optickým

bezkabelovým spojům, napájení ... je to opravdu velmi široký obor.

Jak rychle lze výsledky vašeho výzkumu aplikovat do praxe?

Výstupy základního výzkumu atmosférického přenosového prostředí v optické oblasti spektra se určitě neprojeví v praxi okamžitě, některé výstupy se pro praxi nevyužijí nikdy. Na druhou stranu aplikovaný výzkum, hlavně ten, který spolupracuje s průmyslem, se do praxe dostane ve velmi krátkém časovém horizontu. Samozřejmě že i aplikovaný výzkum není vždy tak rychle převeditelný do praxe. Řešení problému můžete mít navrženo docela rychle, ale praktická

realizace se pak může protáhnout, protože občas narážíte stále na nové problémy, a ne vždy je jednoduché přinutit fotony v laserovém svazku, aby postupovaly tak, jak jste si to namysleli.

Můžete uvést nějaký konkrétní příklad úspěšné aplikace?

Jako příklad je možné uvést projekt, v němž jsme se věnovali výzkumu odolnosti různých typů laserových svazků při průchodu turbulentní atmosférou. Zjistili jsme, které svazky jsou odolnější. Ty se pak začaly používat v některých typech optických bezkabelových spojů.

Co nejvíc zajímá vás osobně?

Osobně mě baví víc základní

a experimentální výzkum než aplikovaný výzkum. Velmi zajímavé jsou například atmosférické turbulence, které signál přímo netlumí, ale jakoby ho rozbíjejí do prostoru, takže signál se nešíří stejným směrem, ale může různě uhýbat a zpoždovat se. Poslední dobou se zabývám horizontálním a vertikálním modelováním atmosférické turbulence včetně prediktivních modelů a novými metodami měření míry turbulence. Tato oblast výzkumu je docela atraktivní, protože je tendence přejít z klasických optických bezkabelových spojů na čistě fotonické řešení, kde turbulence může zásadně snížit kvalitativní parametry přenášeného signálu.

Dokážete si díky svým znalostem lépe poradit v běžném životě v problémech, které každý z nás občas řeší s mobilem a podobně?

Většinou si poradím. Pokud to nejde tak jednoduše, snažím se vyhledat řešení jako většina z nás na internetu. A když ani Google nepomůže, tak se prostě zeptám manžela, který je také elektrotechnik.

Jste jednou z autorek studie Women in Engineering / Ženy ve strojírenství, která vznikla v Centru SIX. Co bylo jejím cílem?

Tehdy jsme pracovali na přihlášce jednoho velkého projektu a jeho součástí bylo prohlášení, že budeme přistupovat ke všem rovně. Součástí té studie bylo i to,

jak motivovat ženy inženýrky například k práci v Centru SIX. V Centru SIX mnoho žen nepracuje a je zde vnější tlak, aby se ten počet zvyšoval. Požadavek, aby v blízké době v technických oborech pracovala třetina žen, myslím není reálný, ale tak deset procent reálných je. Spolu s kolegy jsme zpracovali studii, kde jsme zjišťovali, čeho se ženy bojí, co je demotivuje nebo co je příčinou toho, že na některých technických oborech jsou, a na jiných ne. Bylo mi nabídnuto, abych se studii věnovala, což jsem ráda přijala. Zjišťovala jsem, jakým způsobem ženy vnímají techniku, jakým způsobem jsou motivovány, aby se jí věnovaly. Když jsem se sama rozhodla, jestli jít na techniku,

byl to trochu vnitřní boj, zda se na to hodím, takže mě samotnou zajímalo, jak to vidí

Na našem ústavu je skvělý kolektiv, není tu žádná nepřijemná konkurence, nikdo nikomu nepodráží nohy.

jiné ženy. A také mě zajímalo, jaké je srovnání našeho stavu se světem.

Jaká zjištění studie přinesla? Například to, kolik žen pracuje v kterém oboru. Zjistili jsme, že suverénně nejatraktivnější je pro ženy biomedicína, a to ve všech zkoumaných zemích. Vysoký podíl žen byl v oborech zaměřených spíše na měření nebo fyzikální podstatu elektrotechniky, zatímco co se týká analogových obvodů nebo

mikroprocesorové techniky, tam byl počet žen minimální. Myslím, že to kopíruje trend i u nás na univerzitě.

Jste spojována i s kampaní Sem patří. Věříte, že podobné aktivity mají smysl?

Určitě mají smysl. Cílem těchto kampaní není přesvědčovat dívky, aby se vykašlaly na to, co je baví, a šly dělat techniku. Cílem je motivovat je. Protože jsou dívky, které si říkají, ano, baví mě to, ale nejsou si jisty, zda je to pro ně ten správný směr. A kampaň jim říká, že je to práce jako každá jiná. Obecně si myslím, že práce inženýra technického oboru je pro ženy daleko výhodnější než být například lékařkou. Myslím, že ty to mají v souvislosti s mateřstvím mnohem komplikovanější než ženy techničky.

Potýkala jste se někdy sama jako žena s nějakými problémy?

Nikdy. Na našem ústavu je skvělý kolektiv, není tu žádná

částečný home office. Zažila jsem vždy jen pozitivní přístup, nejen ze strany vedení, ale i od kolegů z optické skupiny, kteří mi pomohli, když třeba děti nečekaně onemocněly, a zastoupili mě.

Vedete už vlastní děti k technickým vědám?

Mám pětiletého syna a tříletou dceru a vedeme je s manželem, kterého jsem mimochodem poznala na fakultě, od malička k technice. Mají elektronickou stavebnici, Lego je jejich nejoblíbenější hračka a už jsme je seznámili i s laserem. Dcerka už dnes na dotaz, čím bude, odpovídá, že bude pracovat s maminkou na Ústavu radioelektroniky. ■

Kdo je Ing. Lucie Hudcová, Ph.D.

- Narodila se v Třinci v roce 1981.
- V roce 2006 dokončila inženýrské studium na Fakultě elektrotechniky a komunikačních technologií, obor Elektronika a sdělovací technika. Obdržela cenu Nadace Preciosa za vynikající diplomovou práci.
- O čtyři roky později obhájila disertační práci zaměřenou na charakteristiku atmosféry pro optické bezkabelové spoje na Fakultě elektrotechniky a komunikačních technologií VUT.
- Absolvovala několik stáží na University of Cantabria ve Španělsku.
- Od roku 2010 působí na FEKT VUT v Brně jako odborný asistent, kde vyučuje předměty Kvantová a laserová elektronika a Základy optických komunikací a optoelektronika. Pracuje v týmu, který se zabývá výzkumem v oblasti optických bezkabelových spojů.
- Posledních pět let působí také ve vědeckém centru SIX.
- Je vdaná a má 2 malé děti.

SUMMARY: Lucie Hudcová is a co-author of Women in Engineering, a study conducted as part of an ADWICE project of the SIX Centre at BUT. Being involved in dealing with the lack of women in engineering, she is also active in a promotion campaign under the motto, I belong Here, to encourage and help technically talented girls get accommodated to this largely men's world. By the way, the most efficient part of the promotion is Lucie Hudcová herself. While doing research into optical cable-free connections and teaching at the Department of Radio Electronics, she succeeds in bringing up her two small children.

INZERCE

TECHNICKÉ MUZEUM V BRNĚ

Nové stálé expozice

OPTIKA A VÝPOČETNÍ TECHNIKA

počítače nulté až čtvrté generace / počítačové retro hry / elektronové mikroskopy z 60. až 90. let 20. století...

Purkyňova 105 / 612 00 Brno / www.tnbrno.cz / 541 421 411 / otevřeno út-pá 9-17 / so-ne 10-18

Letošních 29 absolventů Fakulty výtvarných umění VUT zabralo v prvním prázdninovém měsíci se svými závěrečnými pracemi první patro Domu pánů z Kunštátu v Brně. Návštěvníci se tak mohli prostřednictvím děl všech ateliérů školy od klasických sochařských a malířských disciplín přes grafický a produktový design až po konceptuální projekty seznámit s komplexním obrazem fakulty. Přehlídka současně přinesla konfrontaci nejrůznějších tvůrčích přístupů a byla spojená i s možností zakoupit některé z exponátů.

(red)
Foto Polina Davydenko

SUMMARY: The first floor of the House of the Lords of Kunštát in Brno saw an exhibition of works by this year's 29 graduates from the BUT Faculty of Fine Arts. Being offered a whole spectrum of works from the studios of classic sculpture, painting, graphic, product design, and conceptual projects, the visitors could get a real feel of the faculty. In addition to representing various creative approaches, some works on display could also be bought.

StrojLAB může naznačit cestu k vědecké kariéře

V květnu letošního roku zahájila na Fakultě strojního inženýrství provoz první univerzitní dílna zaměřená na 3D tisk a související technologie. Studenti VUT tak mají výjimečnou šanci dostat se bezplatně ke špičkovému vybavení, které není běžně dostupné, a rozvíjet zde své nápady na prototypy. Dílna nazvaná strojLAB je součástí celoevropské sítě FabLabNet, tedy sdílených high-tech dílen, a její provoz je částečně hrazen z prostředků Evropského fondu pro regionální rozvoj. Cílem projektu je rozvíjet a podporovat projekty studentů, které mohou vést k inovacím ve strojírenství v České republice.

Radka Štávová a Jana Novotná
Foto Igor Šefr

Dílna je vybavena několika druhy 3D tiskáren určených pro stavbu prototypů z plastových i kovových materiálů, dále tepelnými a laserovými řezačkami, zařízeními pro vakuové formování plastů nebo skenerem pro převedení vyrobeného dílu do virtuální podoby. Chod celé laboratoře má na starosti „strojvedoucí“ Josef Březina, který dbá o údržbu strojů a celého pracoviště, současně poskytuje odbornou pomoc s probíhajícími projekty a nové studenty zaškoluje v práci na jednotlivých přístrojích. „StrojLAB je výjimečný tým, že se jedná o univerzitní pracoviště, takže máme pro svoje projekty k dispozici profesionální

stroje, které nebývají ve FabLabech běžně zastoupeny,“ uvádí strojvedoucí a vedle možnosti vakuového formování plastových desek vyzdvihuje i plnobarevný 3D tisk. „Vybrání uživatelé mají přístup také ke 3D skeneru, který se využívá i pro výzkum a vývoj a spolupráci s průmyslem,“ dodává Březina.

„Studenti sem mohou přijít konzultovat a rozvíjet svoje nápady, vyvíjet a testovat návrhy svých výrobků na špičkovém vybavení. V zahraničních FabLabech se zrodila řada prototypů, které byly natolik inovativní, že po zdokonalení pronikly až do sériové výroby,“

řekl vedoucí Odboru reverzního inženýrství a aditivních technologií na Ústavu konstruování FSI David Paloušek, který vidí ve strojLABu šanci, jak mohou studenti propojit teoretické znalosti a praktické zkušenosti. „Úspěšný projekt může být cestou i k vědecké kariéře.“

StrojLAB je otevřený i pro úplné začátečníky v oboru 3D tisku. Každý zájemce se musí nejprve zaregistrovat na webu www.strojlab.cz a projít vstupním školením. „Školení mají čtyři úrovně podle dovedností a znalostí studenta. Při té první student získá praktické schopnosti pro práci na stolní 3D tiskárně, manipulaci s ručním skenerem a také v zámečnické dílně. V navazujících bezplatných kurzech se ale naučí také základy vakuového formování, obrábění nebo využívání elektrodílen. Ti nejšikovnější mohou získat know-how i pro

práci na 3D tiskárně zaměřené na kovový tisk, který je nejnáročnější, nebo pro obrábění a velkoformátový 3D tisk na robotu Kuka,“ dodal metodik strojLABu z Ústavu konstruování FSI David Škaroupka.

„Momentálně má strojLAB přes 50 registrovaných uživatelů. Se začátkem akademického roku očekáváme zvýšený zájem nejen z řad studentů,“ vysvětluje strojvedoucí a dodává: „Pravidelná školení se budou týkat nejen zaučení na zařízeních pro úroveň strojLAB Basic, ale i na profesionálních 3D tiskárnách a robotickém obráběcím centru.“

Od zahájení provozu vzniklo v dílně už několik pozoruhodných projektů. „Bylo to například vytvoření modelu pěti-osého robota, který slouží jako pomůcka v robotickém kroužku, nebo tisk studentských návrhů

draků letadel. Zajímavým projektem je i velkorozměrová 3D tiskárna pro výrobu dílů o velikosti 0,5 × 0,5 × 0,5 m,“ vypočítává Josef Březina. Sám je jako strojvedoucí poměrně vytížený, ale svůj volný čas v laboratoři věnuje například vývoji své tiskárny nebo úpravě silničních kol.

K otevření strojLABu došlo díky zapojení FSI do evropského projektu FabLabNet. Projekt sdružuje od roku 2016 devět FabLabů po celé Evropě s cílem podpořit sdílení know-how v tomto dynamicky se rozvíjejícím oboru. VUT v Brně je jediným zástupcem České republiky a také jedinou zapojenou univerzitou v Evropě. Další partneři jsou dílny zaměřené na high-tech kutily nebo designéry a nacházejí se v Německu, Rakousku, Itálii, Slovinsku, Chorvatsku, Polsku, Maďarsku nebo na Slovensku. ■

SUMMARY: The very first university workshop specialising in 3D printing and related technologies has been opened at the BUT Faculty of Mechanical Engineering. The students have a unique chance of using free, not regularly available state-of-the-art technology to develop their ideas and prototypes. It is at universities that the concept of fablabs, that is, shared hi-tech workshops, has been introduced abroad. As part of FabLabNet, a European network, the workshop dubbed strojLAB is partially financed from the European Regional Development Fund.

Vendula Chalánková: Dělám práci, kterou mám ráda, nejlépe, jak umím

Absolventka Ateliéru environmentu Fakulty výtvarných umění Vendula Chalánková má nezvykle široký akční rádius – komiksy, výšivky, malba, grafika, performance, koláže, design, animace... Přitom propojuje sofistikovanou techniku provedení s těmi nejobyčejnějšími náměty. Ve své tvorbě vychází z toho, co se jí v životě děje, a předkládá to s upřímností hraničící s naivitou, kterou z nástrah nudy vyvádí svým humorem, někdy dost černým. Její tvorba je zábavná a nehleďte v ní žádné vedlejší úmysly nebo kalkul. Všechno, co říká a dělá, myslí upřímně. Letos se objevila v první padesátce žebříčku J&T nejvýraznějších českých umělců narozených ve druhé polovině 20. století.

Jana Novotná
Foto Lukáš Jasanský a archiv
Venduly Chalánkové

Někde jsem četla, že vás rodiče jako malou ve všem podporovali. Byla jste takovéto dítě, které se od mala výtvarně projevuje?

Nejspíš ano. Už od školky jsem hodně kreslila, později jsem hodně kreslila, později jsem malovala a pak jsem si dělala plenéry v okolí Troubek. Jezdila jsem na kole a kreslila různá zákoutí, třeba na soutoku Moravy a Bečvy, tam je to moc pěkné.

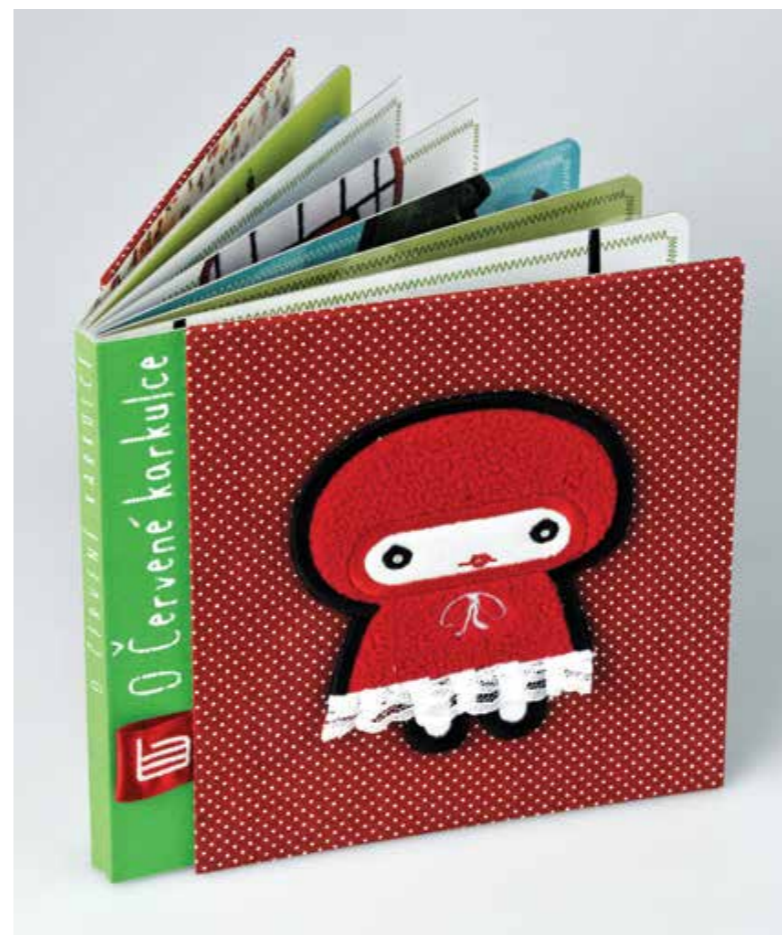
Jak jste se přes SŠ pedagogickou dostala na Environment na FaVU?

Na střední pedagogickou jsem šla hlavně proto, že tam

byla výtvarka. O FaVU jsem se dozvěděla od své profesorky Vladky Hlavinkové. Sledovala současné umění a půjčovala mi knížky. Rok před maturitou mě doporučila na sympozium do Oseku u Duchcova, kde jsem se poprvé setkala s Marianem Pallou. Jeho práce se mi moc líbila a to rozhodlo, že jsem se hlásila na FaVU do Ateliéru environmentu.

Jakou jste o ateliéru měla představu? A naplnila se?

Představu jsem moc neměla, šla jsem spíš za osobností Mariana Pally. Ze školy jsem byla nadšená, i když první rok byl trochu krušný. Většina spolužáků měla za sebou nějakou uměleckou školu a mně připadalo, že tam nepatřím, že mi něco chybí.

Dával vám to někdo pocítit?

Po prvních klauzurách si mě vzal vedoucí ateliéru Vladimír Merta na kobereček a řekl, že takhle to nepůjde. Byla to má první zkušenost, kdy jsem měla veřejně promluvit o své práci a neřekla jsem ani slovo. Spolužák mi poradil, ať si dám pivo, že mě to uvolní, ale mě to naopak zaseklo. Pak se to postupně zlepšovalo.

Jak jste si představovala, že se budete po škole žít?

Na škole jsem hodně dělala komiksy a měla jsem idealistickou představu, že je budu nabízet do časopisů a budu živa z honorářů. Taky jsem šla nášivky, vyráběla textilní brože, náušnice a hračky,

z toho pak vznikla značka Zvrhlý vkus, do které jsem taky vložila naději, že mě bude žít.

Pak ale najednou přišly zakázky na ilustrace knih – jak k tomu došlo?

Pořád jsem dělala nášivky a jednou mi spolužák Honza Klimeš řekl, že pracuje pro nakladatelství, ať to zkusím taky. V nakladatelství pracovala také Veronika Kopečková, absolventka někdejšího ateliéru Papír a kniha Jiřího Kocmana, a řekla, že spolu nějakou knihu zkusíme. První zadání bylo O Červené Karkulce. Měla jsem přínést nějaké kresby, ale protože v té době jsem dělala nášivky Červené Karkulky, vyrobila

jsem i ostatní postavičky šité. Veronice se to líbilo a rozhodla, že tu knížku uděláme rovnou takhle. To byl pro mě zlomový moment, protože se mi to z nášivek a ze Zvrhlého vkusu přehouplo rovnou do knížek. To vnímám jako zázrak, a díky tomu se teď knížkám hodně věnuji.

Takže věci, které jste dříve dělala jako volnou tvorbu, vás postupně začínají žít?

Já myslím, že se mi to začíná prolínat. Poslední rok pracuju na televizních Zpívánkách. To vzniklo z knížky Zpívejte s námi, kterou jsem dělala pro Kühnův dětský sbor. Celé to vlastně vzešlo taky z Červené Karkulky. Knížka O Červené Karkulce se náhodou dostala do ruky Janu Vávrovi z kapely Jananas, a když pak potřeboval buklet na CD, vzpomněl si na mě. Později se stal ředitelem Kühnova dětského sboru, a když chtěli vydávat 35 nejkrásnějších lidových písniček, zase se na mě obrátil. Takže vyšla knížka, kde bylo 35 obrázků k písničkám, a cédéčko. A vloni se toho chopila ČT a děláme z toho animované Zpívánky.

Takže zase úplně jiný typ práce...

Ano, s animací jsem neměla vůbec žádné zkušenosti. Zpívánky dělá pro ČT studio Anima starou ploškovou metodou, takže já vystřihuju obrázky a animátor hýbe papírky. První písnička nám trvala asi tři měsíce. Zpočátku jsem vyrobila vzorovou postavu zepředu a z profilu a pro animaci ji upravili manželé Walterovi. U čtvrté písničky už jsem se chytila a mohla vystřihovat vše sama. Po roce vystřihování už mě z toho docela bolí ruka ...

Jak došlo k tomu, že se vaše práce dostaly do sbírek Národní galerie Praha nebo Museum für angewandte Kunst ve Vídni?

Když jsem byla na stáži ve Španělsku, zavolał mi vedoucí ateliéru Vladimír Merta, že NG má zájem ode mě něco koupit a že máme společně něco vybrat. Nechtěli věci na papíře, tak jsme nakonec vybrali 10 SMS zpráv vyšívaných na kanavě. Když jsem pak měla v Moravské galerii výstavu s vyšívanými pohádkami, viděli to tam lidé z MAK a chtěli mé knížky do sbírek. Ale nakonec mají jen Perníkovou chaloupku, Červená Karkulka už byla vyprodaná.

Co to pro vás znamená dostat se do takové sbírky?

Asi že si to můžu napsat do životopisu. Z MG mi poslali jen zprávu s tím, že je to pro mě velká čest. Jsem ráda, že to tam mají, že se to uchová. Představuju si, že knížka je v depozitu, stejně jako esemesky v Národní galerii. Jednou, když jsem měla velkou výstavu v galerii v Košicích, což je také státní galerie, jsme dokonce usilovali o zápůjčku z NG, ale nepodařilo se to. Zase je pro mě dobrá zpráva, že se o to dobře starají.

Jak došlo k tomu, že vám uspořádali výstavu v renomované DSC Gallery?

Tehdy zakládali art banku, aby mohli nabízet umění různým institucím, a ode mě nakoupili obrazy ze Španělska. Byla jsem za to strašně vděčná, protože to byl můj první nákup a díky němu jsem si vylepšila životní úroveň. Těch obrazů bylo hodně a já jsem si za utržené peníze koupila pračku, do té doby jsem prala v ruce. Potom jsem jim napsala děkovný e-mail, že mi zvedli životní úroveň. Když jsem se pak o tom bavila se spolužačkou, od které taky něco koupili, říkala, že se z toho zas tak radovat nemám, protože jsem svou dosavadní práci vyměnila za pračku. Po letech se mi pak ozvali, když měli zájem o přednášku, a tam

už se začala domlouvat i výstava.

Co je pro vás úspěch?

Asi že dělám práci, kterou mám ráda. Všechno, co dělám, mě baví a každou práci se snažím dělat nejlépe, jak umím. Po škole jsem občas musela brát různé zakázky, abych se užívala, a i když mi to nebylo úplně blízké, vždycky jsem se snažila odvést práci co nejlépe a něco si v tom pro sebe najít.

Na jaké výstavě vás teď můžeme vidět?

V Muzeu umění v Olomouci právě končí výstava Hyperrealismus v české malbě, do které mě zařadili, a z toho mám radost. Je tam má série Domácí kino, o které jsem vždycky říkala, že je to

Vendula Chalánková (1981)

- **1995–1999** Střední pedagogická škola Píseň
- **1999–2006** FaVU VUT v Brně, Ateliér environmentu
- **2001** stáž AVU Praha, ateliér intermediaální tvorby Milana Knížáka
- **2004** stáž FaVU, Ateliér intermédii Václava Stratila
- **2004** pobyt v Indii
- **2005** stáž Facultad de Bellas Artes de Cuenca, Španělsko
- **2006** Cena Nadace Hlávkových
- **2009** Zlatá stuha za knihu O Červené Karkulce
- **2015** nominace na výroční cenu Muriel s knihou Proč nejsi jak chlapi v práci, vole? v kategorii Nejlepší původní scénář
- **2016** nominace v Czech Grand Design s knihou W. A. Mozart v Praze v kategorii Ilustrace

• Designová značka Zvrhlý vkus (2003)

Název je ze života. Stejná slova použil Vendulin tehdejší přítel, když komentoval, co má na sobě. Postavičky zvířátek a holčiček dostávají jména podle toho, s jakým údělem se musejí vypořádat. Holčičky za použití puntikové látky trpí nerudnou pleť, medvídek má na hlavě kalhotky a v očích provinilý výraz.

hyperrealismus, protože je to věrné převedení těch věcí na plátno, a kurátorka výstavy byla natolik odvážná, že tam tu sérii zařadila. Do poloviny září probíhá i výstava v netradiční Galerii Na shledanou na hřbitově Malsička ve Volyni. A na září připravuji výstavu do galerie DOT v Bratislavě s pracovním názvem Interiér/ Exteriér.

To už je podruhé, co zmiňujete slovenskou galerii. Co způsobilo zájem ze Slovenska?

Tak tady to tuším. Adéla Banášová mě jednou pozvala do svého pořadu. Neodvysílanou část pak umístili na internet a stal se z toho virál. Poté, co mě v roce 2014 slovenský web vas.cas.sk označil za nejtípnější Češku, mám pocit, že mí Slováci mi rozumějí. ■

Vadí mi, když muž nerespektuje dress code, říká Jakub Lohniský

Ačkoliv v rodině nemá žádného krejčího, živí se Jakub Lohniský velmi úspěšně pánskou módou. Co z něj dělá dobrého obchodníka, je totiž jeho podnikavost, která by se zřejmě projevila v jakémkoliv jiném oboru, a že je to dnes právě krejčovina, byla více méně náhoda. Mladý podnikatel nebyl spokojen s košilemi, které si nechával šít, a tak si řekl, že to dokáže líp. Možná k tomu svým dílem přispělo i to, že na VUT v Brně vystudoval Fakultu podnikatelskou.

Jana Novotná
Foto Igor Šefr a archiv Le Premier

Podnikatelská fakulta byla po maturitě vaše jasná volba?

Vůbec ne. Dělal jsem sportovní gymnázium v Pardubicích, hrál hokej, a protože mě bavily počítače, chtěl jsem jít na elektrotechnickou fakultu. Tehdy ještě na VUT nebyla FIT, tak jsem nastoupil na Fakultu elektrotechniky a informatiky. Brzy jsem zjistil, že je tam na mě moc elektrotechniky, kterou jsem vedle kluků z průmyslovky nestíhal, tak jsem odešel a přihlásil jsem se na podnikatelku. Odejít z Brna se mi nechtělo, už jsem tehdy pracoval v Computer Pressu. Vystudoval jsem bakaláře, ale dál už jsem nepokračoval, protože to už jsem zase pracoval v PR agentuře v Praze. V roce 2006 jsem založil vlastní PR agenturu a při práci jsem vystudoval marketingovou komunikaci na Univerzitě Tomáše Bati ve Zlíně. Agentura dodnes funguje, ale někdy v roce 2010 jsem zjistil, že už mě to nebaví, a nedokázal jsem si představit, že budu dělat pořád totéž – byl to velmi stabilní byznys, byly tam peníze, ale nedalo se to škálovat.

Trh s módou se dá rozložit do tří segmentů. Vedle klasické konfekce je to „made to measure“, dalo by se říct konfekce na míru, a právě to děláme my.

Co vám dalo studium na FP?

Když jsem končil, říkal jsem si, fajn, mám titul, ale jinak je to k ničemu. S odstupem času to vidím jinak. Škola vám dá rozhled, schopnost se učit, najít si informace, kontakty na lidi a zbytek je jen na vás. Můžete ležet na kolejích a taky nějak dostudujete, ale když budete chtít, tak si tam najdete to svoje a buďte budete po škole

super odborník, nebo vám to aspoň dá ten správný náboj. Podnikatelka mě určitě naučila přemýšlet, hledat cestu, jak lze věci řešit rychleji, jednodušeji.

Vaše závěrečná práce byla na téma strategie komunikace při zavádění produktu na trh. Vymyslel jste už tehdy něco, co byste použil i dnes?

Upřímně si to moc nepamatuju. Ale problém je, že marketingové komunikace se rychle vyvinuly. V roce 2005 nebyly žádné sociální sítě, takže když se měl produkt uvést na trh, člověk měl úplně jiné nástroje, jiné publikum, jiné možnosti, jak je oslovit, byl úplně jiný mediální trh – více médií a žádné blogy. Bylo to úplně nesrovnatelné.

Kdy jste přišel na to, že oblékat muže by se mohlo stát předmětem vašeho podnikání?

Když jsem měl PR agenturu, nechával jsem si šít košile u jedné

české společnosti a říkal jsem si, že to nedělají dobře a že to dokážu líp. Absolutně jsem pomínil, že tomu technologicky nerozumím, a jako marketingový člověk jsem viděl jen ten zákaznický servis, a teprve potom jsem si uvědomil, že se musím naučit to ušít. Už jsme měli vydělané nějaké peníze, takže jsme si nemuseli půjčovat, což byla výhoda. Ale nikdy

jsme v rodině neměli žádné krejčí, spadlo to z čistého nebe. Bavilo mě to, viděl jsem díru na trhu, viděl jsem možnost fungování, tak jsme do toho s kolegou skočili a v červnu 2011 vznikl Le Premier.

Firem, které dělají pánskou módu na míru, je víc. V čem jste byli jiní?

Trh s pánskou módou na míru roste – vzhledem k tomu, že bariéry jsou relativně malé, si může otevřít obchod v podstatě každý. Pokud nechce jen přeprodávat, domluví si výrobu, dostane vzorníky, objednávkové formuláře a za týden prodává. A každý, kdo to udělá, se může v dnešní době marketingu a sítí tvářit, že je velký. Ten trh je docela divoký, ale už se začíná konsolidovat, někteří začínají krachovat nebo se spojuvat. Trh s módou se dá rozložit do tří segmentů. Vedle klasické konfekce je to „made to measure“, dalo by se říct konfekce na míru, a právě to děláme my. Je to šít na míru, ale pomocí měřenky, to znamená, že máme základní stříh, který se upravuje. A pak je tu vysoká krejčovina neboli „bespoke“, kde se oblek šije dva tři měsíce, stojí řádově víc než měřenka, ale je mnohem víc vypracovaný. Znamená to 100 až 120 hodin čisté práce krejčího, kdežto náš oblek na míru i se stříhem trvá 5 až 6 hodin a v konfekci je to asi kolem dvou tří hodin. My sice neobšíváme ručně dírky, všechno je strojové, ale cenově začínáme na 13 až 15 tisících a končíme u 30 tisíc. Vysoká krejčovina v ČR začíná na 30 a končí na 100 tisících a třeba v Anglii začíná na 4 až 5 tisících librách a horní hranici ani nemá.

Takže poměr cena výkon je nejlepší v měřence...

Ano. Pokud má člověk konfekční postavu, což má 80 procent lidí, tak mu to sedne. Když přijde zákazník, oblékneme mu zkušební oblek, uděláme třeba jednu dvě úpravy a sedí to. On může namítnout, že chtěl oblek na míru, a my mu uděláme jen dvě úpravy. Ale je v tom zahrnuto i to, že si může vybrat látku, knoflíky, podšívku, monogram a my pak pár věcí doladíme, a to je právě benefit šítí „made to measure“, to v konfekci nemáte. Takže my se nacházíme v tom prostředním segmentu trhu, ale zároveň se rozkročujeme i do konfekce. Pro lidi, kteří mají konfekční postavu, nechtějí čekat a nemohou vydat tolik peněz, máme už v obchodě předpřipravené obleky.

Musíte sledovat trendy?

Nechci říci, že úplně nemusíme, ale když už jste velcí a máte své dodavatele, oni vám trendy ukazují, připravují pro vás základní kolekce. V tom máme výhodu oproti menším konkurentům. Další věc je, že byznys móda, kterou děláme, se nemění. Já říkám, že je to „business fashion“, ale to „fashion“ by tam vlastně nemuselo být. Řešíme šířku klop, šířku nohavic, délku saka. Někdy na zákazníkovi vidíme, že má sako až moc obtažené, že mu nesedí, ale on je spokojený, chce to tak a já už ho nemůžu poměřovat krejčovským pohledem. On si zaplatil a chce to prostě takto. Je to náš zákazník, náš pán.

Na jakou vzdálenost poznáte oblek Le Premier?

Měl bych ho poznat na sto metrů, protože by měl dobře sedět. Ale abych byl upřímný, poznám

ho podle knoflíků, takže až hodně zblízka. A když si sáhnou, tak podle látky poznám kvalitní oblek. Nemusí být úplně od nás, ale kvalitu na omak poznáte. Někdy vidím náš oblek a říkám si, proč jsme to sako neudělali o dva centimetry kratší, a pak se dozvím, že to bylo výslovné přání zákazníka.

Může k vám přijít člověk z ulice a na místě se obléci?

Teď ne, ale minimálně od konce září budeme mít konfekční řadu, zatím jen 5 barevných kombinací. Ale od února už chceme mít konfekční nabídku v plném formátu, to znamená 16 barevných typů obleků, a k tomu samostatná saka a kalhoty. Celý koncept

obchodů se bude předělávat. Připravujeme nový obchod v Ostravě, potom se přestaví obchod v Praze a v březnu 2018 i ve Vaňkovce.

Má Le Premier svou tvář?

Zatím ji nepotřebujeme, ale určitě potřebovat budeme, takže už to řešíme. Právě teď vzniká strategie Le Premier na dalších pět let. Pojmenovali jsme si atributy značky, což právě souvisí i s tím, s jakým jménem se spojit. Došli jsme k závěru, že nám to vychází jako kombinace tří různých osobností. Hlavní atributy Le Premier nejsou o jednom konkrétním člověku, ale dají se vyjádřit heslem „Kultivovanost přináší úspěch“ a s ním bude souviset

i celý vizuální styl a komunikace značky. Kultivovanost musí postupovat celou firmou, nejen v komunikaci směrem ven.

Trpíte profesionální deformací? Ohlížíte se za muži na ulici?

Dnes už ne. Jediné, co mi dnes vadí, když muž nerespektuje předepsaný dress code. Protože pokud chci být považován za elitu národa a jdu do Španělského sálu, tak si prostě obleču smoking. Navíc když to mám výslovně napsáno na pozvánce. Ta kultivovanost mně u nás pořád chybí. V tomhle se stále projevuje má deformace, ale jinak, ať si každý nosí, co chce. ■

SUMMARY: Although none of Jakub Lohnický's ancestors was a tailor, he successfully designs men's fashion for a living. What makes him a good businessman is his entrepreneurial spirit, which would certainly help in any other profession, too, and it is more or less a coincidence that he is now a tailor. Once he had shirts sewn and, being not satisfied with the result, the young entrepreneur said to himself that he would do it better. Since 2011, the Le Premier Company has been offering made-to-measure men's clothes. One of the reasons for success may have been Jakub graduating from the BUT Faculty of Business and Management.

INZERCE

Alfons nabízí pomocnou ruku všem, kteří ji potřebují

Klienti poradenského centra Alfons jsou trochu jiní než běžní studenti. Vzhledem ke svým specifickým potřebám nemohou prožívat studium tak bezstarostně jako ostatní, naopak – ke zvládnutí stejného úkolu musí vynaložit nesrovnatelně větší úsilí. I proto si pracovníci centra pro jeho nové pojmenování vybrali jméno Alfons, v němž je skrytý význam ušlechtilý, připravený k boji. Bez těchto vlastností by se ostatně neobešli ani zaměstnanci centra.

Jana Novotná
Foto Igor Šefr

Alfons je součástí Institutu celoživotního vzdělávání VUT v Brně a jeho posláním je poskytovat poradenství a služby studentům a uchazečům se specifickými potřebami. Vedle specifických poruch učení, jako je dyslexie, dysgrafie, dysortografie, poruchy pozornosti nebo hyperaktivita, to mohou být potíže sluchové, zrakové, pohybové, dále chronické somatické onemocnění, autismus, psychická onemocnění nebo narušené komunikační schopnosti. Tým Alfonse tvoří i s jeho vedoucí Zdeňkou Zígalovou, mimochodem jedinou lékařkou na tomto postu, sedm pracovníků a jejich „šéfka“ nedá na svůj mladý kolektiv dopustit.

„Průměrně máme v akademickém roce 140 až 150 klientů. Jsou mezi nimi aktivní studenti, kteří využívají adaptaci každý semestr, ale jsou i takoví, kteří ji využijí jen na jeden předmět, třeba na angličtinu. Většina

z nich má specifickou poruchu učení,” vysvětluje Zdeňka Zígalová. Není výjimkou, že klienti Alfonse nechťejí, aby se o jejich nemoci vědělo, a nechávají si tu možnost jen pro případ, kdyby bylo třeba. „Měli jsme například epileptičku, která svou nemoc před okolím tajila, ale hned po prvním roce jsme ji přesvědčili, aby o ní naopak mluvila,” vypráví lékařka. K excesům dochází totiž u epilepsie často při delším používání počítače, takže je dobré, když jsou lidé kolem informovaní.

Do evidence Alfonse se uchazeč o studium dostane snadno. Přihláška ke studiu na VUT obsahuje kolonku pro uvedení specifických potřeb, a tak pracovníci Alfonse vědí o svých potenciálních klientech už předem a pomáhají jim, ještě než jsou na školu přijati. „Adaptace při přijímačkách probíhá většinou formou testů. Těm, co jsou přijati, pak zajistíme odpovídající studijní materiály, akusticky dobré prostředí při přednáškách, zapisovatelský servis a podobně,” vysvětluje vedoucí

centra. Studenty si pak rozdělí podle toho, jaký má kdo handicap. „Já se nejvíc zabývám neslyšícími a nedoslýchavými a dále somatickými onemocněními, vlastně vším, co nespadá ani do oblasti psychologie, ani do specifických poruch učení, které má na starosti Veronika Matějková,” uvádí Zdeňka Zígalová, která je navíc aktivní v pracovní skupině pro připomínkování materiálů metodiky MŠMT. Tam mimo jiné hledají možnosti, jak zakomponovat individuální zkušenosti všech škol.

Individuální přístup je ostatně jedinou cestou k úspěchu.

„Každý student je jiný. Některý má například maximální ztrátu sluchu, ale dokázal se socializovat, takže potřebuje minimální služby, jiný naopak nemá velký handicap, ale musí se s ním intenzivně pracovat,” líčí vedoucí centra. Za každým příkladem vidí konkrétního studenta. „Měli jsme chlapce s kochleárním implantátem, který potřeboval naši pomoc takřka nepřetržitě, a naopak zase studenta, který měl značná postižení, ale přijel

k nám autem a byl velmi samostatný a pozitivní.”

Ještě důležitější je individuální přístup u psychických nemocí. Jsou to například bipolární porucha, schizofrenie nebo obsedantně kompulzivní poruchy a u každé z nich se může projevit různá intenzita nebo úroveň onemocnění. „Velmi důležité je, jak jsou tyto klienti adaptovaní svými lékaři. Pokud jsou dobře zaléčení, většinou to zvládnou a dostudují, ale když třeba nedodrží léčbu, je individuální kontakt se studentem zcela zásadní,” vysvětluje Zdeňka Zígalová, jejíž přínos pro práci centra spočívá mimo jiné i v tom, že jako lékařka může komunikovat s lékaři včetně psychiatrů. Někdy jde navíc o choulostivé informace, takže se studenti stydí a nekomunikují. „Přijde například klient se specifickou poruchou učení a zjistíme, že hlavním problémem je spíše

kotavost. Zajistíme pro něj logopeda, projde sebeprezentačním kurzem a získá sebe-důvěru,” líčí lékařka. Součástí dobré adaptace studentů je i bydlení. „Paní ředitelka kolejí a menz nám vždycky vyjde vstříc. Máme třeba celiaky, kteří potřebují svoji ledničku. S kolegyní Katarínou Durkáčovou, naší psycholožkou, dbáme i na individuální pokoje pro autistické studenty, což je pro jejich studium zcela zásadní.”

Ve srovnání s poradenskými centry na jiných univerzitách je Alfons na velmi dobré úrovni. „S kolegy z ostatních vysokých škol se od sebe vzájemně neustále učíme,” pochvaluje si Zígalová. Alfons zaměstnává na poloviční úvazek i tlumočníci českého znakového jazyka. „Jsme jediná technická škola, kde studuje chlapec, který opravdu jen znakuje. Vlastně pro něj musíme znaky tvořit, a tak postupně vzniká technický

slovník. Je to docela zdouhavá práce, na které se podílí tlumočnice, samotný student a hlavně odborníci z řad vyučujících. Není to snadné a ten student přitom studuje na béčka!” zdůrazňuje Zdeňka Zígalová, která zmíněného studenta navrhla na Cenu rektora. Zcela běžnou součástí vybavení univerzitních center není ani biofeedback, který Alfons nabízí. „Biofeedback je tréninková metoda, která harmonizuje mozkovou činnost, a ráda bych ji více dostala mezi lidi. Máme s ní velmi dobré zkušenosti třeba u poruch pozornosti nebo v konkrétním případě studentky po úrazu hlavy.”

S novým akademickým rokem přibude do Alfonse asi třicet nováčků, které bude třeba adaptovat do studia. Poradenské centrum VUT si vloni pořídilo nejen nové pojmenování, kterým se sjednotilo s většinou univerzitních center v tom, že

nese jméno osobnosti nabízející pomocnou ruku, ale i nové prostory, vybavení, nový vizuální styl nebo webové stránky, které jsou uživatelsky přátelštější. ■

Přesvědčte se sami: <https://alfons.vutbr.cz/> nebo [fb/alfons.vutbr](https://www.facebook.com/alfons.vutbr).

SUMMARY: Called Alfons, a consulting centre, which is part of the BUT Institute of Lifelong Learning, has a special clientele. Because of their specific needs, their clients cannot enjoy their study in such a carefree way as the regular students. This is also the reason for the centre's name being composed of Gothic words relating to someone high-minded, prepared for fight. These are, by the way, properties badly needed by the centre staff. On average, they adapt 140 to 150 clients per academic year.

Lukáš Mlejnek to dokázal. Pomohl mu Alfons

Jana Novotná
Foto Igor Šefr

Jedním z prvních absolventů a bývalých klientů poradenského centra Alfons je i Lukáš Mlejnek, který navzdory závažnému psychickému onemocnění v akademickém roce 2016/17 úspěšně dokončil bakalářské studium na Fakultě stavební. V současné době Lukáš hledá práci a připravuje výstavu svých kreseb.

Po dobu studia o něj pečovala Veronika Matějková, která si spolupráci se svým svěřencem pochvaluje. „Lukáš měl sice těžké chvíle a období, kdy o sobě pochyboval a chtěl studia nechat, ale postupně se naučil psychické hygieně – ubral pracovní zátěže, věnoval čas plánování studia i odpočinku a poslední půlrok před dokončením školy se úplně vyladil a fungoval naprosto skvěle,“ říká koordinátorka centra. V perfektní kondici byl ostatně i při našem setkání, poté co se rozhodl, že se o svůj příběh podělí se čtenáři Událostí.

Lukáš vsadil na studium stavařiny už na střední škole, protože usoudil, že je to perspektivní obor. Navíc chtěl dělat něco kreativního, jak sám říká, baví ho něco vymýšlet. „Po maturitě jsem byl přijat na vejšku v Brně a Ostravě. Nakonec jsem vsadil na Brno a jsem rád, že jsem se tak rozhodl.“ Ačkoliv ho to vždycky táhlo k přírodě a zvířatům

a lákala ho ochrana životního prostředí, měl obavy, že v této oblasti nenajde vhodné uplatnění.

Lukášovo studium se z různých důvodů protáhlo, ale dnes je moc rád, že školu dokončil. „Několikrát jsem přerušil, ať už kvůli finanční situaci, nebo ze zdravotních důvodů. Nejdelší přetržka asi byla, když jsem dva roky pracoval, ale pak jsem se zase vrátil do školy, nedalo mi to,“ vzpomíná Lukáš. Když nastoupil na VUT, o poradenském centru nevěděl. „Dozvěděl jsem se o něm, až když mi o centru řekli na studijním oddělení, tak jsem se rozhodl, že jejich služeb využiji. A musím říct, že se zaměstnanci centra opravdu snaží studentům pomoci ze všech sil,“ vysvětluje Lukáš, který je nadšený sportovec. Během studia se hodně věnoval sportu, hlavně hokeji.

Pracovnice centra to komentuje: „Povaha Lukášova onemocnění s sebou nese

velké, někdy až nadměrné zapálení do věcí, které dotyčný právě dělá. To může vystřídat náhlý nedostatek vůle, nespavost a deprese. Z toho důvodu bylo nutné, aby se Lukáš naučil vybalancovat volnočasové zájmy, školní i pracovní povinnosti a podobným stavům se vyhnul. Odpočinek, i když aktivní, je při psychickém onemocnění zásadní.“ A Lukáš její slova doplňuje: „Když mi v Alfonsovi nastavili adaptaci, učitelé ke mně byli vstřícnější, když jsem si potřeboval jinak uspořádat rozvrh, ať už z důvodů zdravotních, nebo sportovních. Velkou výhodou také bylo, že jsem měl v případě potřeby víc času na složení zkoušky, protože mě farmakoléčba trochu brzdí,“ oceňuje čerstvý bakalář.

„Nejvíce mi pomohla rodina a přátelé, hodně jsem spolupracoval se spolužáky, a potom samozřejmě paní Matějková z centra, s kterou jsem se pravidelně scházel

a pomohla mi s vyplňováním žádostí, s rozvržením prací na bakalářce a podobně,“ vypočítává Lukáš. „Vytvoření časového plánu v poslední fázi studia Lukášovi velmi pomohlo a dodalo sebedůvěru. Mnohdy se totiž stává, že u lidí s farmakoléčbou pokulhává schopnost organizace času a reálný náhled na vlastní možnosti,“ potvrzuje koordinátorka centra, která se byla na svého svěřence podívat i u státnic.

Jako téma závěrečné práce si Lukáš vybral rodinný dům se zelenou střechou. „Vegetační střechy mě velmi zaujaly. Myšlenka vychází z toho, že veškeré stavby zabírají zelenou plochu, které tím pádem stále ubývá, proto zelená plocha, která se zastaví, se umístí

na střechu nového domu,“ vysvětluje Lukáš. „Je to ekologické téma a podle mě má smysl se jím zabývat. Hlavně ve větších městech zeleň chybí. Už se tak u nás začíná stavět, takže v tomto oboru by mě určitě bavilo pracovat.“

V současné době se Lukáš snaží najít si práci, která by byla kreativní a která by ho naplňovala. „Lukáš se ucházel o místo na obecním úřadě jako referent stavebního úřadu – odbor životního prostředí. I když to nevyšlo, myslím, že právě spojení urbanismu s ekologií je směr, kterým by ho bavilo se ubírat,“ říká Veronika Matějková.

Ve volném čase se věnuje svým koníčkům, zejména sportu. „Hraji hokej, ale neodmítnu

prakticky žádnou nabídku. Snažím se chodit běhat, jezdit na kole, zahraju si badminton, beachvolejbal... Člověk při tom může vypnout a soustředit se jen na výkon,“ popisuje Lukáš, který má ale ještě jednu velkou vášeň, a tou je umění. Sám se věnuje kreslení, ale i fotografování, turistice nebo chovu cizokrajných papoušků. „Kreslení se věnuji už dlouho, jsem samouk. Nejčastěji dělám portréty známých osob nebo třeba mých spolužáček,“ usmívá se Lukáš a jako další oblíbené předlohy jmenuje historické výjevy, papoušky nebo hokejisty. Právě má rozpracovaných několik kreseb, které chce stihnout dokončit do plánované výstavy. Ta se uskuteční v říjnu na jeho domovské Fakultě stavební. „Nejsem žádný umělec, ale budu rád,

když se lidé přijdou na výstavu podívat!“ Veronika Matějková k tomu potěšeně dodává: „Lukášovy kresby jsem znala, proto mne napadlo uspořádat výstavu s vernisáží jako motivaci, odměnu za dokončení bakalářského studia. A podívejte se, Alfons a lidi z FAST Teamu na tom už pracují!“

A co by Lukáš vzkázal zájemcům o studium na VUT, kteří pro nějaký handicap váhají s přihláškou? „Ať se toho nebojí! Nemáte co ztratit, maximálně to nevyjde. Alfons vám pomůže, poznáte spoustu nových lidí, zažijete nové věci, dozvíte se spoustu nových informací ze svého oboru i mimo něj, a hlavně pak budete patřit mezi vysokoškolsky vzdělané lidi, a to se vám bude v životě hodit.“ ■

SUMMARY: Among the first clients of the Alfons Consultancy Centre is Lukáš Mlejnek, who, despite a serious mental disease, graduated from the BUT Faculty of Civil Engineering in 2017 receiving a Bachelor degree. Having learnt about Alfons at the Study Department, he decided to use its services offered and, today, he can recommend this to all the disabled admission candidates. As the theme of his degree project, he chose a green-roofed house and it is exactly this combination of town-planning and environment protection that he would like to do for a living.

Petra Kučerová: jako elektrotechnik vím, co se při akupunktūře v těle děje

Jana Novotná
Foto Igor Šefr a archiv Petry Kučerové

Vždycky chtěla dělat medicínu, a ačkoliv to osud zařídil jinak a šla na techniku, dnes má své pacienty. Petra Kučerová provozuje tradiční čínskou medicínu (dále jen TČM), v níž dobře uplatní i své elektrotechnické vzdělání, a i když momentální situace u nás není její profesi zcela nakloněná, svůj život už si bez ní nedokáže představit.

Proč jste šla na elektrotechniku? Inklinovala jste od mala k technickým vědám?

Původně jsem chtěla jít na vojenskou leteckou školu do Košic – měla jsem představu, že budu první česká kosmonautka, ale kvůli dědečkovi v západním Německu z toho sešlo. Chodila jsem na jazykovou základku a gymnázium v Přerově, ale jazyky jsem brala jako samozřejmost, studovat jsem je nechtěla. Až před maturitou

jsem si zvolila technické zaměření, bavila mě fyzika. Kromě letecké školy mě hodně přitahovala medicína, ale na tu jsem tehdy neměla známky, a tak volba padla na elektro-fakultu na VUT.

Jak se vám na tehdejší Fakultě elektrotechnické líbilo?

Musím říct, že moc. Byla jsem jediná holka v kruhu, kluci mi pomáhali s technickými předměty, ale s matematikou a fyzikou jsem problém neměla.

Na několik osobností nemůžu zapomenout. Byl to matematikář Josef Diblík, kterému jsme pro jeho mladistvý vzhled nevěřili, že může vůbec učit, a hned nato nás překvapil svými tituly, bývalý profesor Juráš, který byl ze mě nešťastný, protože tvrdil, že nikdy v životě nedá žádný holce jedničku z fyziky, a mně musel, a nezapomenutelný Pavel Kučera se svým přenosem elektrické energie, což bylo téma mé diplomové práce.

Škola nás naučila vstřebat do hlavy v krátkém čase neskutečné množství informací, ale dala nám i způsob myšlení, samostatnost, odpovědnost, schopnost komunikace... Ze školy jsem neodcházela s pocitem, že jsem perfektní elektrotechnik, bylo mi jasné, že v každé práci se budu muset učit. Když jsem pak byla zaměstnaná u Siemensu v divizi medicínské technika, byla to pro mě modla. I když jsem šla brzy na mateřskou,

dalo mi to hodně a té medicíny tam bylo opravdu dost.

Jak jste se dostala k tai chi?

Úplně jednoduše. Bylo to v době, kdy jsem už měla tři děti, takže jsem občas chtěla mít chvíli pro sebe. K tomu mě hodně trápily plotýnky, trávil jsem dost času u doktorů, ale nic nepomáhalo. Právě tehdy u nás začínala první skupina provozovat tai chi, které bylo prezentováno jako zdravotní cvičení. Zkusila jsem

to a hned jsem věděla, že mě to bude bavit. Tai chi je unikátní a jako všechna energetická cvičení je úžasné, protože když člověk hodně vydává, musí také přijímat. Cvičením se mi záda zlepšila a za půl roku jsem byla úplně bez problémů. Skončily obšťiky, masáže a další procedury.

Co je vlastně tai chi – sport, filozofie, léčebná metoda?

To je zapeklitá otázka. Jako bojové umění je to sport, ale pokud provozujete taoistické tai chi, které má zdravotní efekt, je to léčebná metoda. Tai chi má hlubokou historii a je součástí tradiční čínské medicíny, která se bez něj neobejde. Vždy záleží na tom, jak k tomu člověk přistupuje a co si od toho slibuje. Já cvičím nejen proto, že mi tai chi spravilo zdraví a spravuje pořád, takže vím, že do konce života nemůžu přestat cvičit – to je ale radostná představa, protože do konce života mám co dělat. Druhá stránka věci ale je, že tai chi mě změnilo jako člověka a díky němu mám teď silné sociální citění.

To ale asi nezpůsobilo samotné cvičení...

Organizace Sdružení taoistického tai chi, pod kterou cvičím, má hluboké sociální myšlenky. Mistr Moy, který sdružení založil, byl taoistický mnich, který vyrůstal v klášteře, sám byl nemocný a cvičení zdokonalil tak, aby mělo maximální zdravotní efekt. V Číně je takový zvyk, že tradice se drží maximálně pod pokličkou, ale Mistr Moy naopak tvrdil, že tai chi je třeba učit každého. Chtěl, aby bylo dostupné všem, nejen místním, ale i cizincům, a že

nikdy nesmí být překážkou peníze, takže učil zadarmo.

Jak sdružení funguje?

Sdružení jde v Mistrových stopách, takže všichni instruktoři pracují zdarma. Je to celosvětová organizace, dnes se cvičí ve 40 státech světa a všude to funguje stejně, takže sociální aspekt je velký. Každé sdružení má dvě části, jednu praktikující cvičení a druhou, která pěstuje duchovní stránku jako zpěvy, meditace, filozofie – něco z učení taoismu, buddhismu, konfucianismu, ode všeho to nejlepší – a obě části se vzájemně prolínají. Sociální politika cvičení je úžasná v tom, že člověk ví, že cvičit se dá do pozdního věku, vlastně až do smrti. Moje děti si ze mě dělají legraci, že až budu v rakvi, budu ležet v pozici biče. Ale na druhé straně člověk ví, že nezůstane nikdy sám a do konce života bude mít kolem sebe komunitu stejně smýšlejících lidí. A to je pro mě hodně důležité.

Kdy jste začala se studiem čínské medicíny?

Když jsem začala dělat lektorku tai chi, zúčastnila jsem se workshopu v kanadském centru

Sdružení a vrátila jsem se s tím, že bych chtěla lépe porozumět účinkům tai chi. Tehdy jsem skončila s prací manažera, chtěla jsem si trochu odpočnout a dělat něco pro sebe a v tu chvíli jsem zjistila, že v Praze se otevírá 1. škola TČM. Probrali jsme to s mužem a on mě podpořil. Bylo to jako blesk z čistého nebe: konečně se dostanu k vysněné medicíně! Jako specializaci jsem si vybrala akupunkturu. V prvním ročníku se nás, nedoktorů, instruktorka ptala na vzdělání. Když jsem řekla, že jsem elektroinženýr, zajásala a po informaci, že jsem energetik, zajásala podruhé: „Energie, to je nádhera! Tím pádem rozumíte kvantové fyzice. Máte ohromnou výhodu, protože si budete umět představit, co se v těle děje při akupunktuře, to se vám bude ohromně hodit.“

Potvrdilo se to?

Když jsme se později dopracovali k tomu, že akupunktura není jen o tom, kde je který bod lokalizován, a dostali jsme se k pojmu vitální energie, což je pojem kvantový, pracovali jsme s tím, že v každém akupunkturním bodě je energie určité kvality. A mně začaly docházet

souvislosti, ke kterým každý nemusí dospět, ale pokud máte technický mozek, určité informace si pospojíte. Takže elektrotechnika jednoznačně pomáhá s názorností, protože si lépe představíte, jak energie v těle proudí a zda ji posílit, či naopak utlumit. Je to jiný pohled na akupunkturu, než mají například lékaři.

K čemu vás škola opravňuje?

1. škola TČM v Praze je pobočkou čínské školy, má akreditaci vysoké školy, studuje se 4 roky a je zakončena klasickými závěrečnými zkouškami a diplomkou. Mám tedy ukončené vzdělání TČM, obor akupunktura, ale k tomu se váže spousta dalších doplňkových kurzů, například západní medicína, rehabilitační masáže, baňkování, strava, dietetika, takže ze školy vyjdete se spoustou dalších diplomů, které vás opravňují k dalším činnostem. Studium bylo zakončené třítydenní praxí v Číně, kde nás už nechali pracovat a moc jsem se toho naučila.

Co všechno dnes provozujete v centru na Pekařské ulici?

Zpočátku jsem pracovala v Rosicích, kde žije má rodina.

Zásahu na založení centra v Brně má vlastně doktorka Zuzana Vančurková. Je specialistkou v oboru fytotherapie a homeopatie, chodila jsem k ní na praxi, a protože každý nedoktor musí mít supervizora z řad doktorů, v mém případě je to ona. Když hledala někoho, komu by předala část své klientely, obrátila se na mě, což je pro mě veliké ocenění. V Centru čínské medicíny řeším spoustu problémů pomocí mnoha léčebných metod, pracuji na dvou biorezonančních přístrojích, které fungují také na základech TČM, praktikuji masáže, baňkování, fytoterapii...

Musí mít člověk k provozování tradiční čínské medicíny nějaké zvláštní předpoklady?

Původně jsem si myslela, že je to o technice, protože jsem technik a vyhovuje mi mít práci, která má technické základy, ale pokud se člověk rozhodne, že chce pomáhat lidem, neobejde se to bez empatie, a ta se myslím naučit nedá.

V čem spočívá jedinečnost TČM?

V prvé řadě nikdy lidi neodrazují od užívání klasických léků nebo podstoupení klasických zákroků, naopak je nabádám, aby se poradili se svým doktorem. Na začátku je vždycky dosti rozsáhlé dotazování, a když narazíme na okamžik, kdy se spustil problém, hledáme, co se v té době stalo, co přispělo ke vzniku potíží, kdy došlo k narušení energií. Pak je třeba s tím začít něco dělat a zařídit, aby se to neopakovalo. A to je princip čínské medicíny – prevence prevence. Cílem každého, kdo praktikuje TČM, je

mít čekárnu plnou preventivních pacientů, kteří chápou, že je třeba něco se sebou dělat zavčas.

Kdy u nás bude TČM uznána jako oficiální metoda?

Naším záměrem není, aby TČM převládla nad západní medicínou, záměrem je spolupráce obou složek, aby pro sebe pacient mohl udělat něco víc, než mu umožňují klasické postupy. Že se teď o TČM jedná na nejvyšší úrovni, za to jsme vděční, to je krok kupředu. TČM už nelze utlumit. Důležité bude, jak se nastaví podmínky pro nelékaře, aby mohli TČM provozovat, což může být běh na dlouhou trať. Ale než k tomu dojde, to už třeba budu v důchodě.

Dá se vůbec z takové práce odejít do důchodu?

Už když jsem to říkala, cítila jsem, že je to nesmysl. ■

SUMMARY: She has always wanted to be a doctor and, although she ended up studying engineering, now she has her patients all the same. Petra Kučerová works as a Tai Chi instructor and has a Chinese medicine practice, in which, surprisingly, she may also use her engineering education. Although the current situation is not entirely favourable to her profession, she can no longer picture her life without it.

KRÁTKÉ ZPRÁVY

SLUŽBA

Foto archiv Rekola

Nový způsob přepravy po univerzitě. Před FSI parkují růžová kola

S novým semestrem mohou studenti VUT v Technologickém parku využít nový dopravní prostředek. Díky spolupráci s Rekola se před Fakultou strojínského inženýrství objevilo několik kusů známých růžových kol. O jejich přistavení se zasadil král brněnského Majálesu Jaroslav List, který na fakultě studuje, a který tak plní svůj volební program. „Rekola mají v Technologickém parku zónu už několik let, ale kola se tu moc nevyskytují. Myslím, že je to škoda, na přejezdy mezi fakultami či kolejemi to je ideální způsob dopravy,“ vysvětlil Jaroslav List.

Společnost Rekola přislíbila, že od začátku semestru bude kola do stojanu před fakultou každý týden zavážet, a to po dobu jednoho měsíce. Nově lze využít akci pro krátké trasy, například pro cestu z kolejí na fakultu, prvních 15 minut je totiž zdarma.

Studenti, kteří zvažují měsíční nebo roční členství mají možnost získat 25procentní slevu na vybraný tarif; stačí při výběru tarifu zadat promo kód „brno-pro-studenty“ a poslat Rekolům fotku své ISIC karty. Pokud se pilotní provoz osvědčí, je možné, že se počet růžových kol v Technologickém parku příští rok zvýší a kola se objeví i před dalšími fakultami VUT.

(red)

Interiér Domu pánů z Lipé efektivně využije celou dvoranu. Jeho novou podobu navrhl Lukáš Mydlár

Známý dům v centru Brna se dočká nového interiéru. Novou podobu dvorany Domu pánů z Lipé na náměstí Svobody navrhl student Fakulty stavební VUT v Brně Lukáš Mydlár. Stal se tak vítězem ideové architektonické soutěže, do níž se zapojili studenti dvou fakult brněnské techniky. Do nové podoby historické dvorany plánuje firma absolventa VUT Radima Jančury Student Agency investovat v následujících dvou třech letech až deset milionů korun.

Radana Kolčavová
Foto Lukáš Mydlár

„Hlavní myšlenkou mého návrhu bylo plynulé propojení dvorany s kavárnou. Snažil jsem se efektivně využít každý, i zdánlivě neatraktivní prostor, a vytvořit tak možnost plynulého provozu dvorany i při jejím odlišném využití, jako je pořádání plesů, kurzů, prezentací apod. Taktéž jsem v návrhu nabídl možnost, jak by bylo možné vyřešit některé technické nedostatky budovy,“ uvedl Lukáš Mydlár, student oboru Architektura pozemních staveb z Fakulty stavební. Jako vítěz soutěže získá za svůj návrh od společnosti

Student Agency zájezd do New Yorku pro dvě osoby. Ten si ale plánuje vybrat až po dokončení bakalářského studia. „Na výlet plánuji vycestovat až po splnění svých povinností v bakalářském studiu. Pak bych chtěl v New Yorku obdivovat ikonické budovy Manhattanu, projít se Central Parkem, po Wall Street a plně si vychutnat osobitou atmosféru tohoto rušného města,“ dodal Mydlár, podle kterého se mu podařilo vítězný

návrh připravit i díky osobním rozhovorům s personálem kavárny, jejíž úprava byla součástí zadání.

v nichž hledali novou podobu dvorany. Sídlí v ní kavárna Jet Café, prodávají se zde jízdenky na spoje RegioJet a stovky lidí

Návrh Lukáše Mydlára asi nejlépe odpovídá duchu, kterým bychom chtěli na návštěvníky Domu pánů z Lipé a na zákazníky Student Agency působit.

Do interní ideové soutěže podali studenti z Fakulty architektury a Fakulty stavební celkem sedm návrhů,

denně tudy prochází z náměstí Svobody na Dominikánské náměstí nebo míří za nákupy přímo do Domu pánů z Lipé.

Studenti dostali za úkol navrhnout rozložení prostoru dvorany, jeho nasvícení, rozvržení mobiliáře a kompletně vyřešit vnitřní prostor kavárny, která ve dvoraně sídlí.

„Návrh Lukáše Mydlára prezentuje vtažení barového pultu kavárny do dvorany, což je pozitivní prvek pro oživení prostoru a zároveň usnadňuje obsluhu návštěvníků. Práce rovněž ukazuje jednu z možných variant stínění stropu i prosklené plochy,“ zhodnotila vítězný návrh architektka Yvona Geržová, s níž student práci konzultoval. Nový interiér Domu pánů z Lipé stávající využití prostor nezmění: už při zadání soutěže bylo zřejmé, že návrh nesmí zasáhnout do památkově chráněné stavby.

Zadání, která mají reálný podklad, studenty vždy více vtáhnou a zaujmou, podněcuje je totiž duch soutěživosti.

Dům pánů z Lipé stojí v centru Brna od poloviny 13. století. Od té doby vystřídal mnoho majitelů, včetně Čeňka z Lipé, po kterém dodnes nese své jméno. V roce 2002 byl dům kompletně zrekonstruován jeho současným majitelem, kterým je společnost DPL Real, člen Holdingu Student Agency.

„Návrh Lukáše Mydlára se nám líbil nejvíce, protože asi nejlépe odpovídá duchu, kterým bychom chtěli na návštěvníky Domu pánů z Lipé a taky na naše zákazníky a zaměstnance působit. Přiznáváme ale, že také další návrhy nás velmi

zaujaly a výsledná podoba realizace, kterou plánujeme v horizontu následujících dvou až tří let, využije s největší pravděpodobností i prvků dalších studentských prací,“ říká Aleš Ondrůj, tiskový mluvčí Student Agency a RegioJet. Na druhém místě se v soutěži umístil Přemysl Zhoř z Fakulty architektury a třetí příčku obsadil Jaromír Walter z Fakulty stavební. Cílem interní ideové soutěže totiž bylo oslovit všechny studenty architektury na VUT, bez ohledu na to, na jaké fakultě studují.

Soutěž o návrh nového interiéru Domu pánů z Lipé ale není jediná, kde Lukáš Mydlár zabodoval. „Zapojil jsem se také do soutěže o návrh monumentu Oravské přehrady, jež má sloužit jako vzpomínka na ty, kteří se museli kvůli zatopení oblasti odstěhovat nebo kteří ve vodách Oravské přehrady tragicky zahynuli. S mým návrhem se mi podařilo získat třetí místo, což mě velmi potěšilo,“ okomentoval další letošní úspěch student, který by v budoucnu rád více působil ve svém rodném slovenském regionu.

Podle vedoucí vítězné práce Yvony Geržové z Ústavu architektury Fakulty stavební je mezi studenty vždy zájem o výzvy od renomovaných firem a institucí. „Zadání, která mají reálný podklad, studenty vždy více vtáhnou a zaujmou, jsou pak podvědomě aktivnější a více tvůrčí, podněcuje je totiž duch soutěživosti. Často se přihlašují i do zahraničních soutěží, vypisovaných například výrobcí stavebních prvků nebo materiálů, a to i nad rámec školních povinností, a je

na nich vidět zaujetí a snaha prezentovat své znalosti a schopnosti,“ myslí si zkušená architektka. „Pro naše studenty je účast v podobných soutěžích nebo řešení reálných zadání od investorů motivující. Kontakt s investorem a jeho připomínky k rozpracovaným návrhům vedou studenty k realitě, která je čeká v projekční praxi,“ uzavřela Geržová. ■

SUMMARY: A new look of the House of the Lords of Lipá has been designed by Lukáš Mydlár, a student of the BUT Faculty of Civil engineering and the winner of an architectural competition. The principal idea of his design is a continuous link between the atrium and a café making it possible to effectively use the space for other purposes such as organizing balls, courses, presentations, etc. Student Agency, a company owned by BUT graduate Radim Jančura, plans to invest up to ten million CZK in the new atrium over the next two or three years. Lukáš Mydlár was also successful in this year's competition for the design of a monument to commemorate all the people who had found their death or had to leave their homes because of the construction of the Orava Dam.

KRÁTKÉ ZPRÁVY

KURZ

Studentům pomůže zlepšit jejich projev Minutový řečník

Máte strach z projevu na veřejnosti? Opakujete pořád jen takze, jakože a jakoby? Přijďte si zlepšit svou komunikaci a naučte se mluvit. Známy projekt Minutový řečník můžete nově navštěvovat i na VUT.

„Jednou k nám do kurzu dorazil student VUT Jaroslav List. Možnost zlepšit si mluvený projev a trochu se osmělit ho zaujala natolik, že jsme se nakonec domluvili na spolupráci. Díky tomu uspořádáme do konce roku na FSI čtyři setkání,“ popsal začátek řečnického kurzu jeho autor Petr Krejčí. Kurz bude pro studenty VUT ze začátku zcela zdarma. „Protože kapacita je omezená na osm míst a nechceme, aby místa blokovali studenti, kteří pak nedorazí, budeme vybírat jen vratnou zálohu tisíc korun. Pokud ale na akci přijdou, peníze jim normálně vrátíme,“ vysvětlil Jaroslav List, který úspěšný formát na brněnské technice zavedl.

Právě jemu mohou zájemci o kurz psát na školní e-mail. Během čtyřhodinového setkání si studenti několikrát vyzkouší, jak zaujmout publikum svým projevem, okamžitě pak dostanou zpětnou vazbu a díky videozáznamu se mohou na své chyby podívat i zpětně.

(rad)

Konference CESA nabídne pohyb pro všechny

Jana Novotná
Foto Michaela Dvořáková

Vysoké učení technické v Brně hostí již druhý ročník mezinárodní konference Pohybový aparát a zdraví, na níž se sejdou odborníci z oblasti tělovýchovného lékařství, fyzioterapie a péče o zdraví formou pohybových aktivit. Akce je určena nejen zaměstnancům a studentům brněnské techniky, ale i veřejnosti. Všem těm, pro které už se stal pohyb nedílnou součástí života, ale i těm, kteří ještě nezačali, ale už tuší, že bez pohybu to prostě nepůjde. Pořadatelem říjnové akce je Centrum sportovních aktivit VUT (CESA).

Prvořadým úkolem CESA je péče o tělovýchovné a sportovní aktivity studentů VUT. Počátky vysokoškolské tělovýchovy v Brně sahají do roku 1926, kdy František Vojta a Eduard Babák založili Vysokoškolský sport Brno. „Na brněnské technice byly teprve v roce 1952 zřízeny samostatné katedry tělesné výchovy na někdejších fakultách strojní, stavební a elektrotechnické a jejich spojením pak v roce 2001 vzniklo Centrum sportovních aktivit. Už v 60. letech se sice objevily myšlenky na zřízení víceúčelového sportovního areálu Pod Palackého vrchem, ale na jeho plnou realizaci si VUT muselo počkat až do let 2006–2012,“ uvedla ředitelka CESA Hana Lepková.

Záběr CESA je ale dnes mnohem širší než pečovat o studentský vysokoškolský sport a moderní sportovní areály. Jako vysokoškolský

konference Marie Blahutkové jsme se zeptali, proč je organizátorem akce právě CESA a jaké povinnosti z toho pro ni plynou.

„Centrum sportovních aktivit je plnohodnotným vysokoškolským pracovištěm, které se vedle péče o studenty podílí i na projektech a vědecko-výzkumné práci. Učitelé se zapojují do výzkumných projektů, publikují ve vědeckých časopisech a prezentují svoje tvůrčí výsledky na konferencích v ČR i zahraničí,“ uvedla Marie Blahutková a dodala, že pořádání mezinárodních konferencí je v tělovýchovném prostředí běžnou aktivitou. „Díky tomu se mohou setkávat odborníci ze všech profesí, které pečují o pohyb a zdraví, a my všichni jsme pak schopni rozšiřovat svou praxi o další nabídky sportovních pohybových aktivit. Současně tak navazujeme nové kontakty a můžeme více rozvíjet mezinárodní spolupráci se zahraničními odborníky,“ objasnila hlavní organizátorka konference.

Potřebnost pohybu a sportu pro všechny bez ohledu na to, jakou profesi vykonávají, se dnes v souvislosti s růstem životní úrovně projevuje stále naléhavěji. „Pohyb je základním atributem lidského života, proto patří ke zdraví stejně jako jiné základní biologické funkce organismu. Péče o zdraví každého z nás spočívá v hledání takzvané bio-psycho-socio-spirituální pohody. Jedná se o vyrovnávání biologických potřeb člověka s duševním klidem, s uspokojivým postavením v kolektivu a ve společnosti a s vírou ve smysl a kvalitu života,“

vysvětlila Marie Blahutková. Počátky pohybových aktivit dospělých a seniorů na CESA souvisí se vznikem Pohybového studia pro seniory, k němuž došlo v roce 2005. „V letošním roce začíná sedmý cyklus vzdělávacího seniorského programu, který tvoří 4 semestry základního kurzu a 4 semestry kurzu navazujícího. Do prvního ročníku v září nastoupí 60 nových seniorů. Absolventi U3V pokračují v aktivitách Seniorské akademie. Ročně CESA pečuje o cca 200 seniorů,“ vysvětlila Hana Lepková.

„Stárnutím obyvatelstva se zákonitě mění i životní styl společnosti, dochází ke změnám struktury trhu, ke změnám životních hodnot a životního stylu. Nabídka sportovních aktivit reaguje na měnící se demografickou strukturu obyvatelstva, která se projevuje narůstajícím počtem seniorů. Tato skupina představuje a bude představovat pro sportovní průmysl v blízké budoucnosti velice významnou zákaznickou sféru. Proto právě příprava seniorů na aktivní stáří je v současné době naší prioritou,“ zdůraznila Marie Blahutková.

Konference Pohybový aparát a zdraví II nabídne některá řešení těchto problémů. „S tělovýchovnými lékaři se budeme věnovat problematice funkčních poruch pohybového aparátu, které souvisejí se sportovní pohybovou aktivitou, dále se zaměříme na novinky z ošetřovatelství a péče o seniory formou pohybových aktivit, na subjektivní kvalitu života vysokoškoláků, na možnosti sportování handicapovaných

studentů i na výživu při sportování,“ vyjmenovala vedoucí organizačního výboru konference.

Součástí konference budou vedle přednášek praktické workshopy, v nichž se účastníci mohou seznámit s netradičními hrami, s psychomotorikou, s jógou i s kondičním posilováním. V praktické části programu nechybí ani využití vědecko-výzkumných přístupů v plavání vrcholových sportovců. „Pokud vás program zaujal a chcete se dozvědět více, přijďte 5. až 7. října do Fit Centra Machina na Koleční 2 v Brně. Součástí doprovodného programu bude i prezentace aktivit CESA a možnost nákupu odborných publikací z jeho dílny,“ uzavřela Marie Blahutková. ■

Bližší informace o programu i registraci najdete v kalendáři akcí na webu CESA.

SUMMARY: For a second time, Brno University of Technology is hosting the international conference, Locomotory System and Health, attended by experts in sport and exercise medicine, physiotherapy, and exercise-based healthcare. The event is intended for BUT staff and students and a wider public as well. To all those who regard exercise as an integral part of their lives, but also to those who, although not having started yet to work out, know that it will be necessary. The conference is organized by BUT Centre of Sports Activities.

ústav totiž CESA od roku 2010 zajišťuje pohybové aktivity i pro zaměstnance VUT a veřejnost, a z toho vyplývá i jeho pověření organizací konference. Vedoucí organizačního výboru

Chodil jsem podél Vltavy, uvažuje, mám-li se utopit, anebo býti hajným

Vladimír List vzpomíná na začátky studia na technice

Před 140 lety se 4. června v Praze narodil Vladimír List, profesor konstrukční elektrotechniky na brněnské technice, její rektor ve školním roce 1917–1918 a také doctor honoris causa (1947). Na tomto místě čtenář pravděpodobně očekává výčet odborných úspěchů a zásluh dotyčného, neboť nejsou nikterak nevýznamné. Vladimír List se dá ale připomenout i způsobem přitažlivějším.

Alžběta Blatná, Archiv VUT v Brně
Foto Archiv VUT v Brně

Málokdo z odborné i laické veřejnosti ví, že Vladimír List byl spolu se svými spolužáky z gymnázia jedním z průkopníků fotbalu v českých zemích. Ve svých Pamětech vzpomíná na studentská léta následovně: „Ve sportu jsme začali tím, že v septimě jsme vytvořili první fotbalové družstvo v Praze. Z redakce Národních listů jsme dostali anglickou učebnici o fotbalu, tak jsme to louskali, jak se dalo, sehnali první míč a začali hrát kopanou na Mariánské baště. Každou chvíli jsme byli napomínáni profesory, že to není sport, že je to řvaní, že je to surový sport atd. My jsme na to nic nedali a v oktávě jsme měli první utkání Akademického gymnázia s Malostranským.“ Jen připomeňme, že se jedná o první polovinu devadesátých let 19. století.

Krásný vztah měl List i ke svým studentům, které označoval jako „elektřiky“. Ze všech sil se pro ně snažil udělat studium co nejmodernějším, přál si, aby z nich vychoval skvělé inženýry, kteří se bez problémů uplatní v praxi. Ve dvacátých letech vyšla jeho útlá publikace Jak studovat na technice, ve které

se snaží předat některé své postřehy mladým posluchačům techniky. Nečiní tak ovšem z pozice pedantského pedagoga, ale z pozice někoho, kdo sám zažil rozčarování z počátků studia na technice. V době, kdy knížku psal, myslel i na svého syna a synovce, kteří s vysokoškolským studiem začínali. A List začíná skutečně empaticky: „V jaké duševní náladě je nováček na technice, vím z vlastní zkušenosti. Neboť když se po maturitě a krásných prázdninách v dobříšských lesích začala na pražské technice na mne valit lavina matematiky, deskriptivy a fyziky ve způsobu pěti až osmihodinových přednášek týdně bez knih a pomůcek, byl výsledek, že já, jenž studoval do té doby s vyznamenáním, jsem chodil o vánocích podél Vltavy, uvažuje, mám-li se utopit, anebo býti hajným.“

Sám List nebyl na gymnáziu pro techniku rozhodnut stoprocentně. Matematika a fyzika ho bavily, ale obával se deskriptivní geometrie, takže v oktávě uvažoval o studiu sociologie na právech. Den po maturitní zkoušce, v létě 1895, se vypravil za profesorem Masarykem a nechal si od něho doporučit literaturu k úvodu do sociologie. Ve svých Pamětech pak o rozhodování o svém budoucím oboru píše: „Na začátku září jsem se vrátil do Prahy a spěchal do Karolína koupit si seznam právnických přednášek. Vstupoval jsem tam s nadšením a velkolepými představami, ale když jsem se musel hrabat po kroucených dubových schodech a zašpiněnou chodbou a dostal se do kanceláře k bručivému úředníkovi a pak i k toužebnému seznamu, byl jsem

Vladimír List na exkurzi

strašně zklamán. V seznamu první rok samá latina, v celých přednáškách o sociologii ani muk, takže se mne zmocnila doslova kocovina. Doma jsem nic neřikal, ale šel jsem večer do divadla a v té mrzuté náladě jsem si koupil sedadlo v přízemí. Hrál se nějaká pitomost o panu Broučkovi na výstavě. Nic jsem z toho nevnímal, neboť jsem celý večer přemýšlel, zda mám studovat práva, nebo jít na techniku, k mé staré lásce, kde bylo monumentální schodiště a uniformovaný vrátný – Molovský se jmenoval, který už dávno je na pravdě boží. Ke konci představení jsem byl rozhodnut, že půjdu na techniku.“ Někdy zkrátka zdánlivě banální detaily rozhodnou o tom, kam se výhybka lidského života nasměruje.

Druhou státní zkoušku složil List v roce 1899 na pražské technice a poté odjel na postgraduální studijní pobyt do Lutychu. V roce 1902 nastoupil jako inženýr k Františku Křížkovi. Už v roce 1905 byl doporučen na brněnskou techniku jako profesor. Z těchto námluv ale nebylo nic, ačkoli byl ze všech uchazečů nejlepší. List totiž

chtěl nastoupit jen jako řádný profesor a to mu brněnská technika nemohla v dané době garantovat. A tak se List stal řádným profesorem na brněnské technice až na konci roku 1908. Do Brna se v březnu 1909 s celou rodinou přestěhoval a žil zde na ulici Údolní až do své smrti. Zajímavý je i fakt, že od roku 1916 je ve studijních programech uváděno jeho domácí telefonní číslo (3549/II).

Práce profesora Vladimíra Lista se neomezila jen na brněnskou techniku, kde působil téměř čtyřicet let. A působil by na ní vzhledem ke své fyzické i duševní svěžesti jistě i déle, nebýt únorových událostí v roce 1948, které mu „zajistily“ odchod do penze. Vladimíru Listovi vděčíme za mnohé. Připravil odborné podklady pro československou delegaci při mírových jednáních po 1. světové válce. Dokonale promyslel energetickou síť v Československu a podílel se na realizaci elektrifikace země, zavedl normy v elektrotechnice a pomohl prosadit stavbu metra v Praze. A zasadil se i o zavedení desetinného knihovnického třídění v Československu, které dodnes patří mezi mezinárodně

nejrozšířenější klasifikační systémy. ■

Brněnský park Hády hledá aktuálně své budoucí jméno. Hlasujte pro Vladimíra Lista na webu www.parkhady.cz.

SUMMARY: This year marks the 140th anniversary of Vladimír List, a professor of design electrical engineering at the Brno technical university, the BUT predecessor. He prepared documents for the Czechoslovak delegation to the peace conference after World War One, made a perfect design of the Czechoslovak power network, and participated in the electrification of the country. He introduced electrical engineering standards, helped carry through the construction of the Prague metro, and contributed to putting into practice decimal sorting in the Czechoslovak libraries. The article presents Professor List as one of the pioneers of football in the Czech lands, as the author of an empathetic book on how to study at a technical university and as the witty author of Reminiscences describing one of the key decisions about his career being made at a theatre performance.

Šimon Bednář: Na cestování jsou nejdůležitější lidé, které potkáme

Po čtvrtém ročníku studia na Fakultě strojínského inženýrství VUT se Šimon Bednář rozhodl nechat školu na nějaký čas stranou a jet poznat svět. Během dvou let stihl pracovat jako údržbář v americkém prázdninovém kempu či instalatér mramorových koupelen v Kanadě, vystoupat na nejvyšší horu Jižní Ameriky Aconcaguu nebo vytvořit propagační materiály pro malé neziskové organizace v Ugandě. Nyní se jeho cesta chýlí ke konci a Šimon Bednář plánuje zasednout na rok zpět do lavic, aby dokončil studium strojařiny. Cestování mu prý dalo kromě přátel na celý život i potřebnou dávku sebevědomí. Zároveň ale přiznává, že se začíná těšit na rutinu a povinnosti běžného života.

Zuzana Pospíšilová
Foto archiv Šimona Bednáře

Rok před státnicemi si Šimon Bednář uvědomil, že neví, kam v životě směřuje a co vlastně chce. „Nemohl jsem v sobě najít nadšení a zápal, které jsem viděl u některých mých spolužáků,“ popisuje Šimon Bednář. Začal se proto ptát sám sebe, co mu chybí. „Chtěl jsem poznat svět z jiné perspektivy, zkusit si něco nového, zdokonalit se v jazycích, potkat nové a inspirativní lidi a možná si taky vzít pauzu od všeho, co

jsem do té doby měl a co jsem znal,“ říká.

Cestování pro něj splňovalo všechny požadavky a přišlo prý i ve správnou dobu. „Člověk ve třidvaceti letech nemá tolik závazků a chyby, které udělá, se tolik nepočítají. A tak jsem si sbalil batoh a vyrazil na cestu kolem světa,“ shrnuje mladý cestovatel.

Nejprve vyrazil pracovat do Spojených států, kde už dva roky předtím strávil jako brigádník prázdniny. Po třech měsících, kdy byl zaměstnaný jako údržbář, se Šimon

přesunul do Kanady, kde přes program Working Holiday dostal roční pracovní vízum. Jako instalatér mramorových koupelen si vydělával na roční cestu po světě. „Neměl jsem ani nejmenší představu, v čem práce spočívá, ale řekl jsem si, že když jsem zvládl Fyziku 1 a 2, tak by to měla být procházka růžovou zahradou,“ směje se student. O víkendech pak s novými přáteli poznával krásy Kanady.

V momentu, kdy našetřil dostatek peněz na cestování, vyrazil mladý dobrodruh do Jižní Ameriky. Tu projel ze severu na jih. Začínal v Kolumbii a přes Ekvádor, Peru, Chile a Argentinu se dostal až do Brazílie. Během cesty také objevil kouzlo horolezectví a po zdolání nejvyšší hory Ekvádoru se s přáteli vypravil i na nejvyšší horu amerického kontinentu. Během pobytu v Argentině tak vylezl i téměř sedmitisícovou horu Aconcagua.

Po procestování jihoamerických zemí zamířil Šimon Bednář jako dobrovolník do Afriky a podíval se například do Ugandy či Jihoafrické republiky. Před návratem do Česka a do školních lavic nyní pobývá v Asii. „Procestoval jsem kus Thajska, projel Vietnam na motorce a v současné době se nacházím v Indonésii, konkrétně na Bali, což je moje poslední zastávka

před návratem,“ dodává Šimon Bednář s tím, že cestovat plánuje i po návratu do školy či do zaměstnání. „V budoucnu bych chtěl víc prozkoumat střední a středovýchodní Asii. Lákají mě země jako Mongolsko či Kazachstán,“ vyjmenovává.

Cesty údajně příliš předem neplánuje. „Raději se zeptám na doporučení ostatních cestovatelů, než abych vysedával nad cestovním průvodcem,“ říká. Země vybíral také podle zálib. Zajímalo ho, kde se dá provozovat vysokohorská turistika nebo kde může surfovat. Podle něj je plánování jednodušší, pokud je člověk flexibilní a nevdává mu upravovat plány podle situace.

Cesta kolem světa nemusí být prý ani drahá záležitost, pokud je člověk ochotný obětovat čas a určité pohodlí.

Země Šimon Bednář nerad porovnává, takže doporučit konkrétní místa, kam by měl člověk vyrazit, se zdráhá. „Nícméně v současnosti se hodně často přistihnu při vzpomínání na Jižní Ameriku a výstup na nejvyšší horu. To patří určitě mezi vzpomínky, na které nikdy nezapomenu. Afrika byla taky hodně silný zážitek,“ podotýká. Jedním dechem ale dodává, že ačkoliv si na začátku cesty představoval především všechna krásná místa, kam se podívá, nakonec zjistil, že

radost z cestování spočívá v něčem jiném. „Bude to znít jako klišé, ale nejlepší vzpomínky, které mám, jsou na lidi, kteří byli kolem. Lidi, které jsem potkal, vytvořili celý One Hell of a Trip. Cizinci, kteří s námi sdíleli své domovy, noví kamarádi, kteří se nám nebáli ukázat kus vlastní kultury a života. Získávání všech zkušeností s ostatními bylo to, co dělá tento výlet nezapomenutelným,“ dodává cestovatel.

Celé dobrodružství bylo podle Šimona Bednáře velká škola života. Kromě jazyků se naučil komunikovat s ostatními, respektovat tradice a vážit si běžných věcí. Co bude dělat po studiu, zatím neví, rád by ale

strojařinu propojil s cizími jazyky a setkáváním s inspirativními lidmi. Chce pokračovat i ve fotografování a videotvorbě.

Nyní se těší, až se mu život zase trochu vrátí do starých kolejí. „Pamatuji si, že než jsem na tohle dobrodružství vyrazil, všechno byla jedna velká rutina a já nemohl přestat snít o cestování, o svobodě. Nyní tu svobodu mám a začínám si všímat, že mi určitá rutina začíná chybět. Samozřejmě mám trochu obavy i z toho, jestli jsem nezapomněl počítat zlomky, derivovat a logaritmovat, ale to k tomu, myslím, patří,“ uzavírá se smíchem Šimon Bednář. ■

SUMMARY: Having finished the fourth year at the BUT Faculty of Mechanical Engineering, Šimon Bednář decided to set aside his studies for a time to see the world. For two years, he tried many professions such as climbing South America's highest mountain and creating promotion materials for small non-profit organizations in Uganda. Now that his travels are coming to an end, Šimon plans for his further studies to become a mechanical engineer. Apart from lifelong friends, the travelling seems to have given him the self-confidence needed. He confesses, though, to looking forward to the everyday routine and duties.

Podnikatelská fakulta je v republice jen jedna. Už 25 let!

V těchto dnech je tomu právě 25 let, co byla na VUT v Brně založena Fakulta podnikatelská. Její vytvoření bylo iniciováno několika členy vedení bývalé katedry ekonomiky a řízení Fakulty strojní VUT v Brně na přelomu let 1991–1992. Myšlenku podporovalo vedení VUT v Brně v čele s Emanuelem Ondráčkem i tehdejší vedení strojní fakulty s děkanem Jaromírem Slavíkem. Významnou roli při formování tohoto návrhu sehrála zahraniční spolupráce a pomoc programů TEMPUS koordinovaných Nottingham Trent University ve Velké Británii.

Studenti v roce 1995...

Zdeňka Konečná, FP VUT v Brně
Foto archiv FP VUT v Brně a Igor Šefr

Fakulta byla formálně ustavena k 15. září 1992 a jejím prozatímním řízením byl pověřen Miloslav Keřkovský. „Začínali jsme na zelené louce, jako manažeři jsme byli většinou nezkušení, učili se za pochodu, nebylo možno se ve všem opírat o předpisy, využívat zkušeností a postupů z předchozího období. Tato negativa však vyvažovalo nadšení, elán a obětavá práce většiny pracovníků nové fakulty,“ vzpomíná na pionýrská léta fakulty Miloslav Keřkovský, který byl posléze jmenován jejím prvním děkanem. Prozatímnímu vedení byl uložen úkol plně rozvinout činnost fakulty do konce září 1993. Nejobtížnějším a nejdůležitějším úkolem byla plná akreditace fakulty, dislokace fakulty, založení a personální obsazení pracovišť děkanátu a ústavů. Vše se zdárně podařilo a na fakultě, která si za své poslání zvolila výchovu manažerů a podnikatelů, proběhla již v červenci 1994 promoce prvních 141 absolventů oboru Ekonomika řízení průmyslu.

Jedním z prvních studentů fakulty byl i Petr Pištělák,

současný manažer společnosti Profit Booster. „Zpětně si moc vážím vyučujících, kteří nám v té době byli dobrými partnery a průvodci na cestě, na kterou se tehdy vydávali s námi poprvé. Spolu s nimi jsme objevovali tržní ekonomiku, pouštěli se do zahraničních studijních dobrodružství a stáží. Vedení fakulty bylo velmi progresivní, aktivně navazovalo spolupráci se zahraničními školami a my, první studenti, jsme z toho značně těžili,“ vzpomíná na první roky na fakultě a vyzdvihuje i fakt, že patřil k prvním absolventům v republice, kteří ovládli obchodní angličtinu, což jim tehdy „otevřelo všechny business dveře dokořán“.

V roce 1997 už před vědeckou radou fakulty obhájili svoji habilitační práci první dva docenti. V té době stál v čele fakulty Karel Rais. „Bylo to období, které bych charakterizoval nadšeným úsilím celého týmu pracovníků i posluchačů založit a rozvinout novou fakultu, a to jak v pedagogické oblasti, tak i v oblasti výzkumu. Bylo to také období, které můžu popsat neformálním zájmem a podporou ze strany tehdejšího univerzitního vedení, zdůraznil bych týmovou spolupráci a mezinárodní di-

Začínali jsme na zelené louce, jako manažeři jsme byli většinou nezkušení, učili se za pochodu, to však vyvažovalo nadšení a obětavá práce většiny pracovníků.

menzi kooperace rozvíjející se podnikatelské fakulty s obdobnými světovými i evropskými fakultami či univerzitami,“ vzpomíná na své funkční období druhý děkan fakulty.

Významným mezníkem ve vývoji fakulty byl akademický rok 2004/2005, kdy vznikly ze dvou stávajících čtyři nové ústavy – Ústav ekonomiky, Ústav financí, Ústav informatiky a Ústav managementu. Tehdejší děkan Miloš Koch vzpomíná na tuto dobu jako na velmi dynamické období: „Snažili jsme se s celým svým tehdejším vedením, aby fakulta pracovala jako tým,

aby na pracovištích panovaly přátelské vztahy a fakulta byla místem, kam člověk chodí rád. Během mého funkčního období se fakulta stěhovala do nové budovy na Koleční, vznikly

stávající ústavy, zaváděli jsme celoživotní vzdělávání a akreditovali nové studijní programy.“ V té době fakulta úzce spolupracuje s více než 60 partnerskými univerzitami v zahraničí. Pracovníci i studenti zde mohou získat srovnání a mezinárodní zkušenost v rámci krátko- i dlouhodobých výukových pobytů a studijních i praktických stáží. Úzká a dlouhodobá spolupráce je úspěšně rozvíjena zejména s Nottingham Trent University ve Velké Británii, Dominican University of Illinois v USA či Ekonomickou fakultou K. Adamickeho v Katovicích v Polsku.

„Fakulta je jako orchestr, každý hraje svůj part ve společné skladbě. 25 let, to je celá generace!“ vzpomíná jediná

... a dnes

žena ve funkci děkanky Anna Putnová. „25 let už fakulta vychovává ekonomy a manažery. Jsem hrdá na to, že jsem byla u zrodu Fakulty podnikatelské a měla tu čest ji v letech 2008–12 vést.“ Současný děkan fakulty Stanislav Škapa hodnotí období svého působení ve funkci jako dobu, „která je naplněná změnami, a to zejména ve spojení s novou legislativou v podobě zavádění nového Správního řádu či novými postupy akreditace studijních programů plynoucí z novely VŠ zákona. Nepříznivému demografickému vývoji čelíme novými studijními programy, které se zaměřují na těsnější propojení

s praxí, reflektují výzvy spojené s turbulentním technologickým rozvojem označovaným jako Průmysl 4.0, management informační bezpečnosti i analýzy dat a velký důraz klademe také na posílení internacionalizace ve všech nabízených studijních programech.“

Čtvrtstoletí svého působení oslavuje fakulta v průběhu celého roku 2017 řadou akcí. V rámci hlavních oslav proběhne ve třetím zářijovém týdnu slavnostní vědecká rada, na které budou předány ocenění osobnostem spolupodílejícím se významně na rozvoji fakulty a pokřtěn Almanach vydaný při této příležitosti. Dále se uskuteční mezinárodní konference či setkání absolventek a absolventů fakulty. Hlavní oslavy budou zahájeny vernisáží výstavy fotografií zachycující dění na fakultě za uplynulých 25 let. Od svého

vzniku fakulta vychovala tisícovky absolventek a absolventů, z nichž mnozí se stali významnými osobnostmi veřejného života.

Jan Pešava, který dnes působí ve společnosti HARTMANN – RICO, vzpomíná na svá studia takto: „Největším přínosem byl pro mě mix předmětů ekonomie a informatiky koncipovaný tak, že mi umožňoval rozvíjet se v tom, co v praxi skutečně potřebuji – umět prosadit svůj názor, prodat svoji práci.“ A Markéta Draxlová, současná manažerka společnosti Zebra Technologies, zase oceňuje, že „na rozdíl od jiných škol nebylo vyžadováno bezduché opakování textu. Naopak, porozumění a logický výklad byl klíčem úspěchu. Nejsou to jen vědomosti a znalosti, které mi škola do života dala, ale především schopnost aplikovat své dovednosti, využívat logické

myšlení, umění spolupráce a vzájemné komunikace.“ „Kdo nehoří, nikoho nezapálí.“ Tato slova Ignáce z Loyoly připomíná ve své zdravici Fakultě podnikatelské další významný absolvent, generální ředitel Siemens ČR Eduard Palíšek. „Rád bych Podnikatelské fakultě do dalších let popřál nadšené pedagogy, pro které je pedagogická práce posláním, kteří nikdy nepřestanou rozvíjet své vlastní znalosti a zkušenosti a dokážou ve studentech probudit touhu poznávat nové a pochopit souvislosti poznání. A samozřejmě talentované, nadšené a pracovité studenty, kteří se nebojí klást i nepřijemné otázky, protože jen tak se mohou dobrat správných odpovědí. Vždyť tou pravou vizitkou každé školy jsou právě její absolventi,“ uzavírá Eduard Palíšek. Těžko bychom našli vhodnější slova. ■

SUMMARY: The year 2017 marks the 25th anniversary of the BUT Faculty of Business and Management. The establishment of the faculty was initiated by several staff members of the former Department of Economics and Management in late 1991 and early 1992. A major part was also played by the international cooperation and assistance from the TEMPUS programmes coordinated by Nottingham Trent University in the United Kingdom provided for the then BUT departments specialising in economics. Formally, the faculty was established on 15th September 1992 with Miloš Keřkovský appointed a provisional manager and, one year later, its dean.

KRÁTKÉ ZPRÁVY

UDÁLOST

Zasedání Evropského parlamentu mládeže v Brně hostila i FAST

Jedním z hostitelských míst 85. mezinárodního zasedání Evropského parlamentu mládeže (European Youth Parliament), které se ve dnech 19.–30. července uskutečnilo v Brně, byla i Fakulta stavební VUT. Největší konference svého druhu se zúčastnilo přes 300 studentů ze 40 zemí celé Evropy.

„Fakulta stavební VUT v Brně byla naším významným partnerem a její příjemné prostory hostily účastníky po celou první polovinu celého zasedání,“ uvedl jeden z hlavních organizátorů Michal Kolářek. Pro účastníky zasedání byl připraven program, který měl především rozvinout jejich komunikační a jazykové dovednosti, schopnost argumentace, práci v týmu a kritické myšlení. Studenti se vyslovovali k aktuálním evropským i globálním výzvám a snažili se nalézt jejich vhodná řešení.

Ústřední motto akce „Seeking the heart of Europe“ (Hledáme srdce Evropy) reflektovalo inspiraci k aktivnímu občanství v každodenním životě, důležitost společných evropských cílů a hodnot pro budoucí vývoj kontinentu a objevování kultury a památek střední Evropy. „Z průběhu jednání vzešly rezoluce shrnující zásadní problémy a také kroky, které by měly být podstoupeny k jejich odstranění,“ uzavřel Michal Kolářek.

(red)

SPORT

VUT bodovalo na European Universities Championship v Srbsku

Vysoké učení technické v Brně vyslalo dva závodníky na evropské univerzitní mistrovství ve veslování, které od 13. do 16. července 2017 hostilo Srbsko. European Universities Championship v kategorii skif vyhrál student Fakulty strojního inženýrství VUT Štěpán-Adam Havlíček. Další disciplínou byl dvojskif, kam Štěpán-Adam usedl s Janem Hrstkou z Fakulty informačních technologií a společně získali druhé místo! Oběma reprezentantům gratulujeme.

VUT tak na veslařských závodech v srbské Subotici jednoznačně potvrdilo svou špičkovou pozici v celoevropském univerzitním měřítku.

(red)

STIPENDIUM

Ceny Nadace PRECIOSA

V letních měsících byly třem studentům Vysokého učení technického v Brně předány Ceny Nadace PRECIOSA, které se každoročně udělují za vynikající diplomové a disertační práce v oblasti materiálového výzkumu. Ocenění je spojeno s mimořádným stipendiem ve výši 10 000 korun.

Markéta Langová z Fakulty chemické získala cenu za Výzkum účinku plastifikátorů na chování a vlastnosti alkalicky aktivovaných materiálů, Jan Horký z Fakulty elektrotechniky a komunikačních technologií zaujal prací s názvem Řídicí jednotka CubeSat a Vladimír Prajzler z Fakulty strojního inženýrství si odnesl cenu za Vývoj mikrostruktury pokročilých oxidových keramických materiálů při rychlém slinování.

(red)

Krápníky na FAST patří k jedné z nejcennějších geologických sbírek v Evropě

Krápníky budou
v brzké době
opatřeny tabulkou
s informací o jejich
původu.

V areálu Fakulty stavební, po levé straně hlavní budovy, vyrůstají ze země dva krápníky. Jako by tu byly od nepaměti. Až donedávna je obestírala nepotvrzená informace, že pochází z dob výzkumů Karla Absolona v Moravském krasu. Tehdy zřejmě Karel Absolon, nebo Jindřich Wankel, věnoval krápníky profesorovi Jahnovi, který na fakultě zakládal sbírkové fondy. Krápníky obklopují navíc dvě skupiny takzvaných bludných balvanů a vše nasvědčuje tomu, že celá kompozice pochází ze stejné doby. Ale z jaké?

Jana Novotná
Foto Igor Šefr

Zmíněný zakladatel kolekcí Jaroslav Jiljí Jahn je v historii dnešního Ústavu geotechniky klíčovou osobností. V roce 1899 přispěl k založení Ústavu mineralogicko-geologického České vysoké školy technické v Brně, čímž vznikla instituce zabývající se horninami a jejich využitím ve stavebnictví. V jeho úsilí pak v průběhu let pokračovala celá řada pracovníků. V roce 1992, kdy ústav vedla Milena Šamalíková, vychází ve sborníku Vysokého učení technického v Brně příspěvek geologa Pavla Pospíšila, podávající cenné informace k obsahu a historii všech součástí sbírky.

„Díky erudici a úsilí Jaroslava Jiljí Jahn vznikla unikátní sbírka, která obsahovala nejen mineralogickou, petrografickou

a paleontologickou část, jak bylo tehdy obvyklé, ale zahrnovala i sbírku stratigrafickou, reprezentovanou vzorky hornin typickými pro jednotlivé epochy vývoje Země, sbírku dynamické geologie hmotně dokumentující různé geologické procesy a také sbírku technologickou,“ vysvětluje pracovnice Ústavu geotechniky Alexandra Erbenová a dodává: „Technologická sbírka podporovala jeden z hlavních trendů brněnské techniky, kterým byl rozvoj technologií. Obsahovala více než 500 vzorků minerálů a hornin, užívaných jako suroviny v různých průmyslových odvětvích.“

Za pozornost stojí i původní více než sto let staré vitríny, v nichž jsou dnes geologické sbírky uloženy. „Nejcennější

Sbírka stavebního a dekoračního kamene dokumentuje téměř celý evropský kontinent.

části sbírky je kolekce stavebního a dekoračního kamene, která obsahuje exponáty z celé Evropy a komplexně dokumentuje horninové typy využívané v průběhu 20. století v evropské architektuře. Obsahuje asi tisíc vystavených vzorků a dalších šest a půl tisíce vzorků se nachází v depozitáři,“ objasňuje geoložka Erbenová. „Jedinečná je i část mineralogická, která zahrnuje dokumentační vzorky z lokalit někdejšího Rakouska-Uherska, které dnes již neexistují.“

Nález Věry Glisníkové z Ústavu geotechniky nás vrací k prvotní otázce po původu krápníků. Kolegyně zapátrala ve starých knihách uložených v knihovně Ústavu geotechniky, v nichž je vedena evidence exponátů sbírky pocházejících z darů

a nákupů. Některé z nich byly nadepsány „Dynamická sbírka“ s poznámkou „Velké kusy“, a právě ta pátrání velmi zjednodušila. „Našla jsem zápis o dvou krápnících s poznámkou ‚před technikou‘, které jsou uvedeny jako dar Správy jeskyní Postojna ve Slovinsku,“ uvedla Glisníková. „Hned následující položkou je skupina eratických (bludných) balvanů z Moravské Ostravy, opět s poznámkou ‚před technikou‘.“ Záznam sice není datován, ale následující položkou je nákup s fakturou odkazující do roku 1932, z čehož lze soudit, že k darům došlo na počátku 30. let.

Záhada je tedy vyřešena, senzace se nekoná. I když, jak se to vezme. Vzhledem k tomu, že krápníky byly před budovu

umístěny ve 30. letech minulého století, dá se za senzaci považovat už samotný fakt, že navzdory své křehké konstituci přežily veškeré nástrahy doby. Samotná sbírka se přitom často stěhovala.

V roce 1939 byla budova fakulty obsazena Němci, avšak jednotlivé části sbírek se podařilo ukrýt. Během druhé světové války utrpěly sbírky velké ztráty a kolekce dynamické geologie a sbírka technologická se ztratily téměř celé. Po válce usilovali zaměstnanci ústavu o jejich obnovu, v červnu 1951 byly však všechny studijní obory nařízením ministra obrany transformovány na Vojenskou technickou akademii. Pod nátlakem veřejnosti vznikla Vysoká škola stavitelství a sbírky byly přestěhovány na ulici Úvoz, následně byla téměř zničená sbírka stěhována

opět do budovy na Barvičově ulici. Paleontologickou a stratigrafickou kolekci následně převzal Ústřední ústav geologický. Teprve po revoluci v roce 1989 se sbírka vrátila do Ústavu geotechniky Fakulty stavební na Veveří, tedy do míst, kde více než před sto lety vznikala. ■

SUMMARY: At the campus of the BUT Faculty of Civil Engineering, you can see two dripstones. Until recently, they have been thought of as originating from the time Karel Absolon conducted his research of the Moravian Karst. Although a recent investigation at the Institute of Geotechnics has not proved this, it turned out that the dripstones are part of a geological collection. More than a hundred years ago, it was created by Jaroslav Jiljí Jahn, who also contributed to the establishment of an institute for mineralogy and geology at the then Czech technical university in Brno. The rarest part of the collection comprises building and decorative stones with its mineralogical section being unique as well.

Vzorky minerálů pochází z různých historických, v současné době již zaniklých evropských lokalit.

Studentské spolky připravují...

Anna Kruljácová
Foto archiv SKAS VUT

Hudba z FEKTu 2017 20. 9. 2017

Spolek Studenti pro studenty pořádá již 10. ročník studentského festivalu Hudba z FEKTu. Letos vystoupí kromě headlinerů PSH a Mydy Rabycad několik studentských kapel, mezi nimi Aeronaut, InfraRed, Instalátorská sekta, Secrets of separation, Day dreams nebo Rock String. Těšit se můžete na skvělou atmosféru s bohatým a trochu netradičním doprovodným programem, dobrým jídlem a pitím a samozřejmě skvělými lidmi.

Tak nezapomeňte: 20. září na parkovišti FEKTu mezi budovami T10 a T12.

FASTfest 2017 3. 10. 2017

Již 4. ročník hudebního festivalu v areálu Fakulty stavební připravuje Studentská komora AS FAST na úterý 3. října od 15 hodin. Letošní program opět zahájí studentské kapely z FAST, na něž naváže Pokáč, a o zakončení se postará kapela UDG. Chybět nebude ani doprovodný program, který vyvrcholí tradiční afterparty v Eleven clubu. Za vstupenku dáte 40 Kč v předprodeji, na místě pak 50 Kč. Přijďte a zažijete FAST trochu jinak!

Mov'in Europe 2017 8. 11. 2017

Na mezinárodní zkušenosti záleží! Láká tě cestování a poznávání nových kultur? Neváhej a vyjeď na studijní pobyt nebo pracovní stáž do zahraničí. Pokud nevíš jak na to, pak je akce, kterou na 8. listopad připravil spolek ISC VUT Brno, určena právě pro tebe. Můžeš se těšit na spoustu zajímavých přednášek a praktických informací o studijních a pracovních pobytech v zahraničí, vyhrát zajímavé ceny nebo se potkat se zahraničními studenty z celého světa.

Techfest 2017 listopad 2017

Na polovinu listopadu připravuje studentská organizace BEST Brno čtvrtý ročník Techfestu,

který letos proběhne v lehce vylepšené variantě. Akce nabídne sérii workshopů, které povedou zástupci z technicky zaměřených firem. Techfest je tak jedinečnou příležitostí, jak se naučit něco nového, poznat moderní technologie, řešit aktuální technologické problémy a přitom navázat kontakt s potenciálními zaměstnavateli. Akce je určena pro všechny studenty VUT. Pro více informací sleduj www.techfest.cz nebo Facebook BEST Brno.

Ples VUT 2017 1. 12. 2017

Ples VUT se stal ve své obnovené historii jedinečnou událostí směřující k posílení soudržnosti studentů s univerzitou a vytvoření neformálních vztahů mezi studenty, absolventy, pedagogy a představiteli průmyslu. Po loňském mimořádně úspěšném ročníku, který hostil přes tři tisíce návštěvníků, se studenti rozhodli opět spojit síly napříč fakultami a připravit třetí ročník plesu, který bude zase něčím jiný. Přijďte 1. prosince 2017 do pavilonů G1 a G2 brněnského výstaviště a nechte se unést atmosférou na největší společenské události naší univerzity. Více informací najdete na www.ples.vut.cz nebo www.facebook.com/plesvut/.

Zimní semestr s IAESTE zimní semestr 2017/2018

Přijďte si 19. září pro Diář studenta a zmrzlinu na Koleje Pod Palackého vrchem a dozvíte se více o tom, jak se můžete zapojit do mezinárodní studentské organizace. Chcete se informovat o možnostech zahraniční placené stáže v oboru? Přijďte s námi 17. října oslavit IAESTE Day, kde si můžete poslechnout zážitky těch, kteří už mají stáž za sebou. Nebo si přijďte jen tak popovídat u kávy 13. listopadu na Fakultu strojního inženýrství nebo 12. prosince na Koleje Pod Palackého vrchem.

SUMMARY: Right from September, a number of events organized at BUT by student clubs will brighten the beginning of the academic year 2017/2018. On 20th September, it will be the 10th annual Music from FEEC festival followed by FASfest on 3rd October organized by civil engineering students. Techfest in mid November is being prepared by BEST for all who want to learn something more about modern technologies and make contacts with their potential employers. The last event of the year is the 3rd BUT Ball organized by students to show that they belong together.

Na FIT umí doostřit nekvalitní fotky i text

Každému se občas povede pořídit fotografii, která není zrovna kvalitní a nelze na ní rozpoznat detaily. Pomocí počítačových programů se dá leccos zachránit. Tam, kde končí schopnosti klasických softwarů, je ale potřeba složitějších operací. Na Fakultě informačních technologií VUT proto zkoumají úpravy fotografií konvolučními neuronovými sítěmi. Díky tomu budou možná některé historické dokumenty z Moravské zemské knihovny ostřejší a čitelnější.

Kateřina Hrozná
Foto Michal Hradiš

Konvoluční neuronové sítě se dnes využívají zejména v oblasti umělé inteligence. Tým Michala Hradiše se rozhodl po nich sáhnout i při výzkumu automatického doostřování fotografií a jiných oprav vad obrazu. Dva roky tak učili tyto sítě poznat, která fotografie

je kvalitní, a jak ty nedokonalé správně zpracovat tak, aby co nejvíce odpovídaly skutečnosti. „Měli jsme k dispozici několik stovek tisíc dvojic obrázků, kdy vždy jeden byl v dobré kvalitě a druhý jsme uměle rozmazali. Konvoluční sítě se dokážou z takových příkladů naučit nekvalitní obrázky měnit tak, aby se co nejvíce podobaly kvalitnímu originálu. Když jim předložíme dostatečné množství trénovacích příkladů, dokážou časem opravit i reálné fotografie, které ještě neviděly,“ vysvětlil Michal Hradiš z Ústavu počítačové grafiky a multimédií.

Tato metoda je velmi úspěšná například při focení textových dokumentů mobilem, kdy i nečitelné fotografie se po zpracování blíží kvalitě ze stolních skenerů. Nejenže jsou zaostřené dokumenty čitelnější, ale i mnohem lépe na nich funguje OCR neboli automatické rozpoznání textu.

Výzkumníci z fakulty se také zaměřili na videa, především ze silničních kamer. Dělalí totiž experimenty s SPZ aut

zachycených na snímcích z dálničních kamer na mytných bránách. Program je tak schopný z nepříliš ostrého záznamu určit, o jakou poznávací značku auta se jedná. Zatím se metoda v této oblasti nevyužívá, ale v budoucnu by mohla najít uplatnění například u bezpečnostních složek.

Momentálně vědci pracují na zdokonalení metody pro texty. „Připravujeme projekt, kdy se budeme snažit rekonstruovat staré tisky a rukopisy. Moravská zemská knihovna má digitální archiv, kde zpřístupňují některé staré dokumenty, například staré noviny. Některé skeny jsou sice čitelné, ale velmi špatně. A právě na nich

děláme první pokusy s konvolučními neuronovými sítěmi,“ objasnil plány do budoucna Hradiš.

Konvolučními neuronovými sítěmi se na Fakultě informačních technologií zabývají už řadu let a neustále pro ně hledají nové aplikace. Zaměřují se přitom především na ty oblasti, kde se jejich další využití teprve hledá. ■

Celé znění článku a mnoho dalších příspěvků si můžete přečíst na webu www.zvut.cz.

SUMMARY: Researchers from the BUT Faculty of information technology are concerned with improvements of images that are of bad quality or blurred using convolution neural networks. This will make some documents of the Moravian Library sharper and more readable. Currently used mostly in the field of artificial intelligence, the convolution neural networks are also successfully used by a team led by Michal Hradiš from the Department of Computer Graphics and Multimedia in finding methods for image sharpening and removing other image deficiencies.

SOUTĚŽ

Šifry pro VUT

Připravili jsme pro vás pravidelnou rubriku se šiframi i rébusy. Svá řešení můžete vyplnit na stránce www.mensa.cz/sifryvut. Z řešitelů s minimálně dvěma správnými odpověďmi vylosujeme vítěze, který obdrží propagační předměty VUT.

Z úspěšných řešitelů minulého vydání jsme vylosovali výherce **Petra Fuchse z Fakulty elektrotechniky a komunikačních technologií**.

Řešení: 1. Prevodovka, 2. Tranzistor, 3. Klenba

Zadání 5. kola

1. AFJC
VAOE
KHSN
YLEA

2. A-N, B-O, J-B, L-C, O-Be, R-Li, S-H, T-He

Autorem šifer je Tomáš Blumenstein, místopředseda Mensy ČR a ředitel spolku Svět vzdělání, který je absolventem VUT v Brně.

3. IAIIIIAIOIAOOOAOIOAOIOAOIOAOIOAOIOAOIO

SUMMARY: As the ciphers and puzzles column seems to have found its readers, here it is again. You can enter your solutions at www.mensa.cz/sifryvut. From the readers who submit at least two correct answers, one will be drawn and sent attractive BUT presents. The author of the ciphers is Tomáš Blumenstein, a BUT graduate, vice-director of Mensa CZ, and director of the World of Education association. Petr Fuchs from the Faculty of Electrical Engineering and Communication has been drawn from the successful solution providers of the second round.

Kalendář akcí

29.–30. 9. 2017

Osmý Brno

Brno–Jundrov, řeka Svratka

Závody univerzitních osmiveslic

<http://www.osmy-brno.cz/>

14.–15. 10. 2017

Crash Day ÚSI

Kovosteel Recycling, Staré Město
u Uherského Hradiště

Nárazové zkoušky, opět s vozidly
ŠKODA AUTO

<http://www.crashday.cz>

1. 11. 2017

Den otevřených dveří na FaVU Fakulta výtvarných umění

Veřejná prezentace ateliérových prací

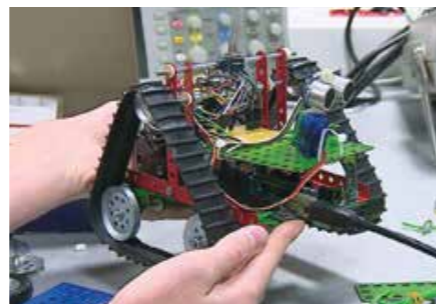
<https://www.ffa.vutbr.cz/zajemce/dny-otevrenych-dveri>

21. 11. 2017

Mercur perFEKT Challenge 2017

Fakulta elektrotechniky a komunikačních
technologií

Soutěž pro středoškoláky s využitím
stavebnice Merkur

<http://www.feec.vutbr.cz/merkur/>

22. 11. 2017

JobChallenge

Brněnské Výstaviště, Pavilon A1

11. ročník Veletrhu pracovních příležitostí

<http://www.jobch.cz/>

HLEDÁME NOVOU GENERACI AUTOMOBILOVÝCH VIZIONÁŘŮ

ŠKODA
SIMPLY CLEVER

Každá doba má své vizionáře. Chcete se jím stát i vy?
Právě teď hledáme specialisty do Technického vývoje
ŠKODA AUTO. Poďte s námi tvořit budoucnost už dnes.
Objevte aktuální nabídku pracovních pozic.

OZVĚNY
BUDOUCNOSTI

1987 — 2017

SKODA-KARIERA.CZ

NOC VĚDCŮ na VUT

Svět je v pohybu. Přemísťují se lidé, zboží i informace.
Jak k celosvětové mobilitě přispívá věda a kam míří?
To je otázka pro Noc vědců 2017.

6/10/2017
VSTUP ZDARMA

CEITEC VUT
Purkyňova 123
FAKULTA CHEMICKÁ
Purkyňova 118
ÚSTAV SOUDNÍHO INŽENÝRSTVÍ
Purkyňova 118
FAKULTA ARCHITEKTURY
Technické muzeum v Brně
FAKULTA STROJNÍHO INŽENÝRSTVÍ
Technické muzeum v Brně
FAKULTA ELEKTROTECHNIKY A KOMUNIKAČNÍCH TECHNOLOGIÍ
Technická 12
FAKULTA INFORMAČNÍCH TECHNOLOGIÍ
Božetěchova 1/2
FAKULTA STAVEBNÍ
Veveří 95

www.vut.cz/noc-vedcu